

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM | NR. 1 - 102. ÅRGANG. | 12. JANUAR - 26. JANUAR

KOMMENTAR: Legeforeningen
fører krig mot friheten

FUSJON FOR HELE FAMILIEN

TURNUSPLASS: Studier fra
utlandet ikke nødvendigvis
en ulempe

NY START: Tidligere var det forbeholdt
idretten, nå har coaching blitt allemannseie

SENTRALISERING:
Kulturinstitusjon forlater
Samfundet til fordel for Oslo

Kosmorama + NTNU = Sant

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 477 56 515
 avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbø - Tlf: 976 47 426
 avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
 STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 955 20 352
 ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Halvor Haugen nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREKTORE
Kristian Givold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

FORSKNINGSREDAKTØR:
Kaia Sørland

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
 dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 482 17 454
 redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
 Finn Brynstad (sjef), Linn Danielsen Evjemo, Anders
 Pásche, Jens Erik Vaaler, Jan Markus Johannessen, Sunniva
 Heim, Synne Hammervik, An Nguyen, Tonje Jacobsen

JOURNALISTER
 Eirik Angård, Halvor Haugen, Olav Mydland, Ane Juul,
 Kaia Sørland, Ivan Vulchanov, Eirik Vågeskar, Thorben
 Dahl, Martha Holmes, Inga Skogvold Rygg, Marie Lytton
 Norem, Jahn Ivar Kjølseth, Mathias Kristiansen, Maria
 Lund Krogstad, Kristina Bye, Mats Vederhus, Anna
 Melkild

FOTOGRAFER
 Hanne Grønnestad, Hans Fredrik Sunde, Linea Bancel,
 Magne Haneberg

ILLUSTRATØRER
 Christian Høkaas (sjef), Nora Birgitte Johansen, Lars
 Martin Rossvik, Inger Sidonia Krajci, Ellinor Egeberg

GRAFIKERE
 Hilde-Katrin Hagen Fjortoft, Yordana Jakobsen, Torgeir
 Timenes Bell, Inga Skogvold Rygg

KORREKTUR
 Korrektur: Anders Pásche (sjef), Finn Brynstad, Jens
 Erik Vaaler, Tonje Jacobsen, Idunn Skjæringstad, Nora
 Rydne, Maren Kronlund, Maria Krogstad

FORSIDE
 Inger Sidonia Krajci, Christian Høkaas

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
 Lisensnr. 241823
 Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
 E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

UnderDusken er et selvstendig organ for studenter, utgjort
 av Studentmediene i Trondheim AS. UnderDusken blir
 delt ut gratis på læresteder i Trondheim med medlemsrett
 i Studenter-samfundet. UnderDusken kjem ut åtte ganger
 i semesteret.

UnderDusken arbeider etter reglene i Ver Sam-plakaten
 for god presseskikk. Det som trykkes det vi skriv om det er
 ugrett, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken
 @UnderDusken

Ikke vær ein boppeldopp

LEDER

Hvor var studentmarkeringen?

Første offisielle arbeidsdag på nye NTNU ble feiret med Kunnskapsminister og lovord. NTNU har prioritert forskning foran undervisning og formidling, et strategisk valg de var fornøyd med hele Nobelåret. Likevel, Moserne viste NTNUs mørkere holdning til egenpublisitet og mediestyling. Ingen skulle gå glipp av at NTNU var Mosernes universitet. Forskning har gått på bekostning av studentene, spesielt på bachelornivå hvor emner under par ikke har blitt forbedret på flere år.

Tillitsvalgte studenter ved NTNU forteller at de er maktesløse når det kommer til å gjøre dramatiske endringer, noe som i mange fag bør gjøres. De innfusjonerte høyskolene vil høyst sannsynlig ta til seg de byråkratiske og studentfiendtlige prosessene som forringet undervisningskvaliteten.

«Faglig kvalitet trumfer alt, alltid», sa Rektor Gunnar Bovim under åpninga. Dette har vi studentene enda til gode å oppleve. Når studiebarometeret for

2015 publiseres den første februar får vi de nyeste tallene på studentenes egen vurdering av den faglige kvaliteten. Dessverre skjules de råtne eplene i mengden istedenfor å flombelyses.

Hvordan fusjonen vil utspille seg ligger fremdeles foran oss. Det vi vet er at studentene ikke var særlig velkomne på «NTNUs bursdag». NTNU skal ha skryt for å samle ansatte og politikere til selvhylende paneldebatt, men ingen likte egentlig hu' jenta som inviterte kun de kule i klassen. At NTNU til nå ikke har kostet på seg en merkbar markering for studentene er skuffende, men ikke overraskende.

NTNU burde passe seg for å leve livet i sitt selvbygde elfenbenstårn.

MARTIN GUNDERSEN
 Redaktør, Under Dusken

MIRIAM NESBØ
 Nestleder, Under Dusken

FRA ARKIVET

Under Dusken #5 og forside #13, 1995

TIPS OSS
 tips@studentmediene.no

ANNONSER HOS OSS
 salgssjef@studentmediene.no

STUDENTMEDIENE HAR OPPTAK!

Er du interessert i medieproduksjon eller har lyst til å bli bedre kjent med de 250 menneskene som drifter medietilbudet bør du søke nå! Ingen forkunnskaper er påkrevd!

SAMFUNDET.NO/OPPTAK
STUDENTER SAMFUNDET

SØKNADSFRIST
22.01 KL. 23.59

Slutter aldri å fornye

For sjette året er det snart duket for Trondheim Calling. Festivalsjef Thomas Ryjord grugleder seg og ser fram til nye lokaler og et veldig spennende program.

TEKST: Eirik Angård

FOTO: Linea Bancel

Publikum har tatt til seg Trondheim Calling som en festival man vil gå på. Det er stor interesse for ny musikk, og det merkes at publikum setter pris på programmet som tilbys. Dette fører igjen til at det er mulig å se bort fra de store navnene og fokusere på et bredt og spennende program.

– Trondheim Calling er ikke stedet for å lage konserter med store artister. Det skal være en arena, men også en møteplass, for de små bandene. Kvaliteten på musikken som kommer fra Trondheim har også blitt merkbart bedre de fem årene vi har eksistert. Det gjør at det er en helt annen situasjon å booke artister nå, forteller festivalsjef Thomas Ryjord i Trondheim Calling.

Gjennom et bredt konferanseprogram legges det til rette for at musikkmiljøene i Trondheim og fra andre steder i landet kan møtes.

– I Trondheim mangler man et sted hvor musikkinteresserte kan møtes på daglig basis, og det synes jeg er viktig å få til på lang sikt. Det er mange ulike strømninger av musikkinteresserte til Trondheim, enten det er nye studenter eller folk i arbeidslivet som knytter seg til musikklivet i byen på et eller annet vis.

I tillegg til å skape kontakt mellom miljø er det mye viktig for artistene å lære også utenfor øvingslokalet, noe Ryjord merker artistene selv har stadig større fokus på. De har blitt mer bevisst på helheten av det de holder på med.

Komplett program

Nå har de siste 20 artistene kommet på plass på festivalprogrammet. Det strekker seg fra større navn som Arif, Bendik og Comet Kid, til lokale band som Woodland, FOG (Frukt og Grønt) og Panda Panda. I tillegg blir det klubbkonserter flere steder, blant annet på et foreløpig uannonisert sted på Brattøra. I Øra Studio er det kun plass til rundt 50 personer, og her vil de heldige få oppleve eksklusive konserter med kjente band som JohnDoe og Slutface.

Frykten for at de kom til å gå tom for band å booke etter et par år ble kjapt motbevist når man så hvor mange nye band som stadig dukket opp. Dette kommer særlig fram gjennom demobandprosessen, hvor uetablerte band fra Midt-Norge har mulighet til å spille på festivalen.

– Her har vi et fokus på hvem som høres mest spennende ut, men også om det skjer noe annet enn bare Trondheim Calling rundt dem. Noen band kan få mer utbytte av å spille på festivalen et senere år, når de har utviklet seg litt mer.

Trondheim Calling er en viktig arena for norske

artister. De må gripe publikum, og med bransjefolk blant publikum ruller plutselig ballen for enda et ungt band.

– Når noe er genuint fett vil vi vise det fram!

På spørsmål om hva Ryjord selv gleder seg mest til svarer han at det er å komme i gang.

– Når vi nå utvider, blir det mye nytt. Det gjør at det er enda flere faktorer som må ordnes, man må skaffe tillatelser og slikt, samtidig som man grugleder seg til å se om Brattøra kommer til å fungere.

Men arrangørene vil også få tid til å nyte festivalen selv, og når alt er blitt innkjørt blir det mulig for dem også å få sett mest mulig av festivalen de har jobbet med siden i fjor sommer.

Utvider til Brattøra

Etter to år med festival og konferanser på Solsiden, utvider nå festivalen.

– Det har vært mye bra med Solsiden, men vi har fått flere tilbakemeldinger om at man vil se band på større scener med bedre lydforhold. Det ble naturlig å se til Brattøra, med scener på Rockheim, en eksklusiv scene i Øra Studio, i tillegg til en «black box»-scene i Olavshallen.

Det at det nå blir et lite stykke å gå mellom scenene er noe det har blitt snakket mye om på festivalkontoret, og noe som tas hensyn til i programmet. Der det tidligere ikke har vært noe problem å legge opp programmet fordi det har vært kort vei mellom scenene, har det nå blitt mer fokus på like sjangre på samme scene. Dette ser man for eksempel gjennom en ren hiphopkveld på Bløst fredagen, mens det på lørdag vil være mer fokus på hard musikk i form av band som Anti-Lam Front, Sibiir og Shevils.

– På de nye konsertstedene vil det være 18 års aldersgrense i motsetning til hva det er på Solsiden, så det er mulig for de mellom 18 og 20 år å sjekke ut festivalen også.

Veien videre

Utvikling må man ta år for år, men festivalen har allerede begynt å se videre. Gjennom samarbeid med Pstereofestivalen og Tempo, interesseorganisasjonen for aktører i musikklivet i Midt-Norge, jobber festivalen kontinuerlig for musikklivet i byen.

– Det som er viktig for festivalen er at hele musikkbyen Trondheim deltar i Trondheim Calling. I framtiden trenger kanskje ikke festivalen å være knyttet til enkelte bydeler, men være spredd over hele byen. **UD**

THOMAS RYJORD

Seks kjappe:

Favorittband: Arcade Fire – fordi de er så kompromissløse uavhengig av hvor store de er.

Beste konsertopplevelse: Arcade Fire på Volksbühne i Berlin i 2014.

... og i Trondheim: Rich Kids on LSD på UFFA i 1995.

Studietips: Begynn å studere når du har en klar plan.

Beste utested i byen: Boxer.

Beste sommerfestival: Primavera i Barcelona.

KLAR FOR FESTIVAL: Festivalsjef Thomas Ryjord og resten av Trondheim Calling gleder seg til årets utgave.

Arkivfoto: Tora Alexandersen

Digital eksamen på NTNU

Aldri før har så mange NTNU-studenter avlagt digital eksamen som våren 2015. Forrige semester leverte i alt 1 100 kandidater hjemmeeksamen på data og 700 kandidater har avlagt skoleeksamen digitalt. Med 53 ulike emner involvert er dette det største omfanget av digitale eksamener NTNU har gjennomført. Prosjektleder Kjersti Listhaug var ifølge Universitetsavisa svært fornøyd med gjennomføringa av prosjektet. I alt fire fakultet var med på det digitale prosjektet, der kravet til at et emne kunne delta i prosjektet var at det måtte ha mindre enn 100 oppmeldte kandidater.

Blant de som var fornøyd med å ha gjennomført digital skoleeksamen var student Ingrid Smedsgård. Hun beskrev opplegget rundt digital eksamen som helt uproblematisk.

– Det er praktisk at vi kan redigere mens vi skriver og kan flytte på tekst. Dessuten skriver jeg forttere på pc. Alt virket godt tilrettelagt, sier Smedsgård

Kilde: Universitetsavisa

Arkivfoto: Martin Gynther Mørkved

Foto: NSO / Skjalg Bøhmer Vold

Elleve måneders studiestøtte

Regjeringen og deres samarbeidspartnere vedtok i sitt budsjett en plan om å innføre elleve måneders studiestøtte innen 2020. Opptopping til elleve måneders studiestøtte vil etter planen begynne i 2017 og utvides med én uke hvert år fram til 2020. I tillegg har regjeringen satt av fem millioner kroner øremerket til psykisk helse. NSO-leder Therese Eia Lerøen var godt fornøyd med det nye statsbudsjettet og opprettelsen av 250 nye studieplasser for master og 300 nye studieplasser på bachelornivå, hvor informatikkstudier er særlig prioritert.

– Dette betyr at studentene endelig har fått gjennomslag for elleve måneder studiestøtte. At det nå legges fram en konkret plan med et oppstartstidspunkt betyr mye, sier Lerøen.

Ny studieforskrift trer i kraft

Den nye studieforskriftene ble den 8. desember vedtatt på NTNUs styremøte. Et nesten samlet styre stemte for ny studieforskrift. Kun de to studentrepresentantene fra NTNU stemte mot. Den nye studieforskriften har tidligere vært i hardt vær og blitt kritisert av studentene ved NTNU på grunn av studiekravene som ble framstilt i forskriftens førsteutkast. Den endelige teksten til studieforskriften inneholdt færre og mindre radikale endringer enn det originale utkastet. Motivasjonen bak de nye studieforskriftene er å få et likt regelverk når fusjonen nå har tredd i kraft fra 4. januar.

– Det er nok slik at noen studenter ved gamle NTNU vil få et mindre gunstig regelverk enn de hadde før, på noen områder. På andre områder er det studenter ved høyskolene som vil få det, sier juridisk rådgiver Anne Marie Snekvik til Universitetsavisa.

Kilde: Universitetsavisa og Under Dusken

Ønsker flere fusjoner

Gjedrem-utvalget overleverte onsdag 6. januar sin rapport til kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen. I rapporten foreslår utvalget at flere enheter i universitets- og høyskolesektoren kan bli slått sammen til ett stort forvaltningsorgan for høyere utdanning. Gjedrem-utvalget håper med dette å skape mer effektivisering. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen påpeker at de ennå ikke har tatt stilling til noen av de konkrete tiltakene som foreslås av rapporten.

– Det som er absolutt sikkert er at ikke alle rådene fra utvalget vil bli gjennomført. Fra vår side var grunnen til at vi satte ned dette utvalget at vi ville undersøke hvordan ressursene våre kan utnyttes bedre, sier kunnskapsministeren.

Kilde: Khrono

Arkivfoto: Silje Krager

Fusjonen gjør NTNU størst

4. januar 2016 markerte den endelige fusjoneringen mellom NTNU, HiST, Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Gjøvik. Med sine 6 700 ansatte og 38 000 studenter gjør det NTNU til Norges største universitet. Det nye NTNU feiret seg selv mandag 4. januar både i Trondheim, Gjøvik og Ålesund med taler, fusjonskake, og en direktesendt websending.

– Nye NTNUs ambisjon bør være at alle i Norge skal si at NTNU er Norges beste universitet, sa kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen i en videohilsen fra Gjøvik.

NTNU-student dømt for forsøkt nettbank-svindel

Den 22 år gamle NTNU-studenten har opphold i Trondheim, hvor han også studerer. Studenten ble satt i kontakt med en kriminell bakmann gjennom en barndomsvenn fra sitt eget hjemland. Ved å få tilgang til DNB-kontoen til 22-åringen i Norge var planen å utvikle et dataprogram i Moldova som skulle stjele påloggingsinformasjonen til andre DNB-brukere. Dataviruset ville med det gi svindlerne full tilgang til intetanende brukere av DNBs nettbanktjenster og mulighet til å tappe bankens kunder for penger.

Studenten tilsto umiddelbart da han ble pågrepet av politiet den 25. august. Det var Kripas som samlet inn databevis og avslørte studenten. Gjennom Skype og Viber-meldinger kunne man bevise at den tiltalte studenten i Norge hadde vært en aktiv og delaktig part i den kriminelle operasjonen, ifølge retten. Den tiltalte 22-åringen skal ha fått 50 euro for å stille kontoen sin til rådighet og ble dømt til 11 måneders ubetinget fengsel for medvirkning til grovt bedrageri. Siden ingen penger ble fjernet var heller ikke svindelen regnet som fullbyrdig, konkluderte retten. Den dømte studenten ønsker ikke å anke saken, ifølge hans forsvarer Tone Nilsen Skålevik.

Kilde: Adressa

Foto: Linea Bancel

Uklare konsekvenser

Nye NTNU gikk inn i det nye året med store ambisjoner og mye skryt, men hva fusjonen vil bety for studentene er i første omgang usikkert.

TEKST: Halvor Haugan FOTO: Linea Bancel

Ordfører Rita Ottervik kaller NTNU en hjørnesteinsbedrift i Trondheim. Rektor Gunnar Bovim mener NTNU og Trondheim kan hjelpe hverandre til utvikling.

Samfunns- og næringslivstopper kom på løpende bånd og gratulerte NTNU med en vellykket fusjon under markering 4. januar. Sammenslåing mellom NTNU og høyskolene i Sør-Trøndelag, Ålesund og Gjøvik har ført til at NTNU er Norges største universitet med 38 000 studenter og 6 500 ansatte. Likevel er de praktiske konsekvensene av fusjonen uklare.

Enda usikker framtid

— Nye NTNUs ambisjon bør være at alle i Norge skal si at NTNU er Norges beste universitet.

Dette sa kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen under markering, som den første i en lang rekke hilsener fra andre samfunnspersonligheter. Gjengangeren i disse var at NTNU måtte ta vare på den unike posisjonen universitetet har oppnådd som Norges største for å kunne bedrive utdanning og forskning i verdensklasse.

Rektor Gunnar Bovim ved NTNU var imidlertid ikke enig i at det er størrelsen som er den avgjørende faktoren.

— Det at vi nå har slått oss sammen og blitt størst i Norge er ikke så viktig for meg. Dette er først og fremst en innholdsfusjon. Vi skal forbedre studietilbudene våre og gi studentene mer å velge mellom, samtidig som vi utvikler fagmiljøene. Dette er noe vi også kunne klart uten å være Norges største, sa Bovim.

Nøyaktig hva fusjonen betyr for studietilbudet er enda ikke avklart, men Bovim fortalte Under Dusken i etterkant av at han ikke tror alle studenter vil merke like mye til fusjonen så tidlig i sammenslåingsprosessen.

— Studenter vil oppleve fusjonen forskjellig.

Noen steder vil ikke studenter merke noe som helst. På andre steder vil de derimot oppleve å få vitnemål fra en ny institusjon. På sikt så håper jeg at studentene merker at kvaliteten blir bedre og perspektivet bredere.

Studietilbud kan flyttes fra Trondheim

Mot slutten av markering ble det arrangert en panelsamtale bestående av inviterte deltagere fra NTNU, lokal- og studentpolitikken, og representanter fra næringslivet. Samtalen foregikk uten stor uenighet eller videre antydninger om hva som vil skje med eksempelvis studietilbud eller fakultetsstruktur.

Rektor Gunnar Bovim mener likevel at han tror en omrokking av studietilbud kommer til å skje, men fokuset ligger nå i å binde de fusjonerte skolene i Gjøvik, Trondheim og Ålesund tettere sammen.

— Først skal vi få ting til å henge sammen. Deretter skal vi se på hvordan vi innretter studietilbud. Vi skal undersøke hvor vi med fordel kan slå sammen tilbud, eller opprette nye dersom det er behov for det, sier Bovim.

Det utelukkes ikke fra øverste hold at studietilbud fra Trondheim kan bli flyttet sørover.

— Vi har ingen planer om det, men vi vil ikke utelukke noe som helst dersom det er faglig fornuftig. Faglig kvalitet trumfer alt, alltid, sier Bovim.

Advarer mot å ekskludere ansatte

I panelet satt også hovedtillitsvalgt for Tekna på NTNU, Øystein Risa, som tidligere har vært svært kritisk til fusjonen. I samtalen gikk han derimot med på at så langt i prosessen var mye blitt gjort riktig. Han advarer likevel mot å ekskludere representanter

Fusjonen ble markert av en websending mellom Trondheim, Gjøvik og Alesund.

for de ansatte i det videre fusjonsarbeidet.

– Det er to ting jeg vil trekke fram av særlig stor betydning for at fusjonsprosessen blir god og ryddig. For det første er det svært mange gode og engasjerte arbeidstakere på alle de fire institusjonene som nå blir til én, og vi må sørge for at disse ikke mister gløden. Det andre blir dermed å involvere de ansatte i alle formelle og uformelle prosesser rundt fusjonen, sa Risa, som i tillegg oppfordret rektor Bovim til å ikke «forspise seg på fusjongodteri».

Høye forventninger fra studentene

Studentene Tage Thrana og Kristian Døhl startet det nye året som ferske NTNU-studenter. Forrige semester gikk de på Handelshøyskolen i Trondheim med det rustrøde bygget i Elgesetergate som campus. Allerede nå merker de hvordan fusjonen trer i kraft, selv om de fortsatt går på samme campus.

– Vi får tilgang på flere grupperom og lesesaler enn det vi hadde tidligere, noe som blir kjekt siden kapasiteten her nede var sprenget. Dessuten ser et vitnemål fra NTNU bedre ut, fordi flere arbeidsgivere har kjennskap til universitet, sier Thrana.

Studenten Kristian Døhl ser også faglige gevinster i å samarbeide med universitet, og oppgir muligheten til å kunne velge flere fag som en stor fordel. Han medgir at han ikke har funnet noe behov for å tenke i de baner, og er heller ikke sikker på om det er mulig å velge fag på tvers av institusjonene enda. Både Thrana og Døhl forsikrer oss at fusjonen ikke kun er til fordel for tidligere HiST-studenter.

– Vi får selvsagt ting av dem, men de får ting av oss også. NTNU får enda flere dyktige studenter og forelesere, noe handelshøyskolen har et godt rykte for, forteller Døhl. **UD**

Studenter fra jazzlinja på NTNU underholdte publikum og gjester under funksjonen.

Problemer for studentsamskipnaden

Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) møter problemer allerede i årets første måneder. Fisjon- og fusjonsprosessen kan ende med å koste SiT dyrt.

TEKST: Olav Mydland

12,6 millioner skulle tilfalt vedlikehold av studentboligene på Gjøvik. Denne summen ønsket ikke Sopp å overføre til SiT, noe som i praksis betyr at vi står uten midler til vedlikehold

OLE JACOB OOSTERHOF
STUDENTPARLAMENTET I GJØVIK

SAMSKIPNADSFUSJON

- 11.11.15 vedtok samskipnadene i fusjonen premissene for den planlagte fisjon- og fusjonsprosessen.

- Denne prosessen innebærer at samskipnadene slår sammen (fusjonerer) de delene som faller inn under nye NTNU til en samskipnad, mens de skiller ut (fisjonerer) de delene som fortsatt betjener andre utdanningsinstitusjoner i Oppland og Sunnmøre.

- I disse premissene holder Studentsamskipnaden for Sunnmøre (SfS) og Studentsamskipnaden i Oppland (Sopp) tilbake vedlikeholdsansatser knyttet til studentboliger i henholdsvis Ålesund og Gjøvik.

- Dette går imot et brev fra Kunnskapsdepartementet hvor det står at alle verdier i de to studiebyene skal overføres til SiT

- Løsningen til samskipnadene har gjort SiT nødt til å bruke åtte millioner på å kjøpe eiendom fra Sopp i Gjøvik.

Studentsamskipnaden for Sunnmøre (SfS) og Studentsamskipnaden i Oppland (Sopp) holder tilbake vedlikeholdsansatser for studentboliger i henholdsvis Ålesund og Gjøvik. Dette gjør at SiT vil være nødt til å dekke vedlikeholdsutgiftene i sine nye campusbyer. I tillegg har SiT blitt nødt til å kjøpe eiendom fra Sopp i Gjøvik for omtrent åtte millioner kroner.

Dette strider imot brevet Kunnskapsdepartementet sendte i fjor høst, hvor det står at alle verdier og forpliktelser i de to studiebyene skal overføres til SiT. Lederne i studentparlamentene i Trondheim, Ålesund og Gjøvik mener omstrukturingsprosessen vil gå ut over studentene.

— Tenker ikke lenger på gjøvikstudentene

Nestleder Ole Jacob Oosterhof i studentparlamentet i Gjøvik var til stede på Soppes styremøte hvor planen som angår fisjonen og fusjonen ble vedtatt.

— Vi opplevde ikke å få et godt svar på hvorfor Sopp ikke vil følge forslagene som ble lagt fram i brevet til Kunnskapsdepartementet. Når vi ser på Soppes budsjett for 2015, så er det avsatt i overkant av 27 millioner til vedlikehold, og av denne summen har SiT kommet fram til at 12,6 millioner skulle tilfalt vedlikehold av studentboligene på Gjøvik. Denne summen ønsket ikke Sopp å overføre til SiT, noe som i praksis betyr at vi står uten midler til vedlikehold, sier Oosterhof.

Nestlederen følger at studentene i Gjøvik nå vil bli

nedprioritert, og at Sopp kun vil konsentrere seg om velferdstilbudet til studentene i Lillehammer.

— Styreleder Vegard Vikøren i Sopp har tidligere uttalt i Universitetsavisa at studentboligene på Gjøvik er så nye at de ikke trenger vedlikehold, men sannheten er at flere av våre boenheter er av eldre dato, så konsekvensene kan bli alvorlige for studentene, sier Oosterhof.

Leder Maiken Vasset Størkersen av velferdstinget i Trondheim frykter at denne løsningen kan få konsekvenser på lang sikt.

— Vi frykter at denne løsningen kan skape problemer i det lange løp, det kan jo være slik at for eksempel husleien i Gjøvik og Ålesund går opp for de som leier bolig av SiT. Det er også rart at de ikke følger Kunnskapsdepartementets anbefaling, for det de egentlig gjør nå er å ta ressurser fra studentene, sier Vasset Størkersen.

Får ingen penger

Administrerende direktør i Sopp, Monika Solberg, forteller at Sopp har levert studentvelferden til studentene på Gjøvik fram til 31. desember 2015. Dette har de gjort med dokumenterbare og gode resultater, og med en av landets høyeste studentilfredshet.

— Det er framforhandlet en helhetlig avtale mellom Sopp og SiT, og Sopp har i tråd med Kunnskapsdepartementets vedtak overført all sin virksomhet på Gjøvik til SiT fra 01.01.16. Vi mener

FOTO: Karl Otto Kristiansen, NTNU i Ålesund.

OMSTRUKTURERINGSPROSESS: Som et resultat av fusjonen har også studentsamskipnadene i Oppland og Sunnmøre gått gjennom en komplisert omstruktureringsprosess.

Det er også rart at de ikke følger
Kunnskapsdepartementets anbefaling, for det de
egentlig gjør nå er å ta ressurser fra studentene

MAIKEN VASSET STØRKERSEN
VELFERDSTINGETLEDER

SiT skal ha grunnlag til å videreføre det arbeidet vi har gjort. Vi har overført eiendom for 47 millioner netto egenkapital og 30 ansatte til SiT. Det er cirka 530 campusnære studenthybler, studenthusbygg, barnehagebygg, barnehage, bokhandel, studenthelsekontor, studenthus, driftsanlegg, og boligkontor, sier Solberg.

Solberg framhever også at SiT får økonomisk støtte fra Kunnskapsdepartementet til arbeidet med sammenslåing og organisasjonsutvikling. Sopp får ingen økonomisk støtte fra Kunnskapsdepartementet til å dekke sine fisjonskostnader, heller ingen økonomisk støtte til organisasjonsutvikling eller til å dekke tilpasningskostnader som følge av denne delingen.

— Skulle gjerne hatt mer penger

Kommunikasjonsdirektør Halvard Danielsen i SiT sier samskipnaden gjerne skulle hatt mer penger til vedlikehold i Gjøvik og Ålesund i overføringen av boligmassen. Han forteller at dagens løsning er et resultat av en totaløsning som de tre partene har blitt

enige om.

— Det viktige for oss var å få en god og rask gjennomføringen av avtalen, slik at vi raskt kan komme i gang med å lage en god felles samskipnad, sier Danielsen.

Danielsen opplyser at bokført verdi på bygninger, tomter og eiendom de overtar fra Sfs er på 206 millioner kroner, mens tilsvarende tall fra Sopp er 169 millioner kroner. Til sammenligning har SiT verdier for 1,9 milliarder kroner.

— I det lange løp vil ikke dette ha noen umiddelbare økonomiske konsekvenser, men alle penger vi får tilgang til vil selvfølgelig kunne brukes gode formål og investeringer, sier Danielsen.

Kommunikasjonsdirektøren forteller at grunnen til at brevet fra Kunnskapsdepartementet ikke har blitt fulgt, er fordi det er store forskjeller mellom Sfs og Sopp. Dermed har de tre studentsamskipnadene valgt denne løsningen.

— Vi har etter beste evne forsøkt å gjennomføre overdragelsen av virksomhetene i Ålesund og Gjøvik i tråd med dette pålegget, forteller

FOTO: Veidekke

SATSER STORT: Sopp satser stort på studentboliger, her ved de planlagte studentboligene ved Olympiaparken i Lillehammer.

FOTO: SiT

Kommunikasjonsdirektør Halvard Danielsen i SiT tror samskipnadene har valgt den beste løsningen.

Studentbyen Pécs ligger sørvest i Ungarn og har 148 856 innbyggere.

Utland: Ingen kjære mor

Å studere odontologi og medisin i Ungarn kan være utfordrende, og i Norge er konkurransen om turnusplasser stor. Å ha medisinedukning fra utlandet trenger likevel ikke være en ulempe.

TEKST OG FOTO: Ane Juul

— Det andre året var det vanskeligste. Det blir egentlig ikke lettere, men man blir vant til det, sier Navid Masoumi fra Østerrike.

Masoumi studerer til å bli tannlege ved Universitetet i Pécs i Ungarn. Studiehverdagen preges av harde faglige krav og tøff disiplin. Likevel er det faglige innholdet, og mulighetene studiet fører med seg, av stor verdi for ham.

— Du både elsker og hater denne byen, poengterer Masoumi.

Dress på eksamen

Venninnen Elisabeth Natalie Johannessen er norsk og studerer medisin ved samme universitet. Hun studerer på fjerde året, men har tatt hele andreåret to ganger.

— Til nå har jeg gjennomført 60 eksamener på denne skolen, forteller Johannessen.

Masoumi og Johannessen forteller om et helt annerledes skolesystem enn det vi kjenner i Norge. Vurderingsformen er ofte muntlig, og etter det andre året er så å si alle eksamenene muntlige.

— På muntlige eksamener er flaks og «trynefaktoren» viktig. Selv om du kan svare på alle spørsmål, må du være høflig og bli likt av læreren for å nå opp, forklarer Masoumi.

Studentene forteller også om harde krav og strenge

kleskoder.

— Jeg skal ha dress på eksamen i år. Jeg trodde i begynnelsen at dette tilhørte kommunisttiden, men der tok jeg feil. I tillegg må man kunne absolutt alt for å klare seg på eksamen, også fagets historie. Det er ingen kjære mor, sier Masoumi.

Viktig å skape en balanse

Både Masoumi og Johannessen bruker mye tid på studiene.

— Jeg går på skolen og gjør skolearbeid, det er min hverdag. Imidlertid er det viktig å ha et sosialt liv ved siden av studiene og skape en balanse. Jeg passer på å gjøre ting jeg liker, slik som å synge i kor, forteller Johannessen.

Masoumi sier at man som regel må velge mellom et sosialt og et akademisk liv. Han var forberedt på at studietiden i Ungarn kom til å bli utfordrende.

— Det er mange fag på en gang. Men dette visste jeg før jeg startet, sier han.

Ansetter uavhengig av lærested

Johannessen ønsker å flytte hjem til Norge og arbeide i det norske helsevesenet etter endt studie. Personlrådgiver Heidi Leikvoll ved klinikk for Lunge- og arbeidsmedisin ved St. Olavs Hospital i Trondheim

er med på å ansette turnusleger. Her ansettes kandidatene uavhengig av lærested.

— Imidlertid er det ugunstig for kandidaten om vedkommende ikke har erfaring fra lønnet arbeid som praktiserende medisinstudent på et sykehus i Norge. Det er viktig at legene kjenner det norske helsevesenet, sier Leikvoll.

Slik erfaring er heller ikke innlemmet i den norske legeutdanningen, men må ordnes av studenten selv.

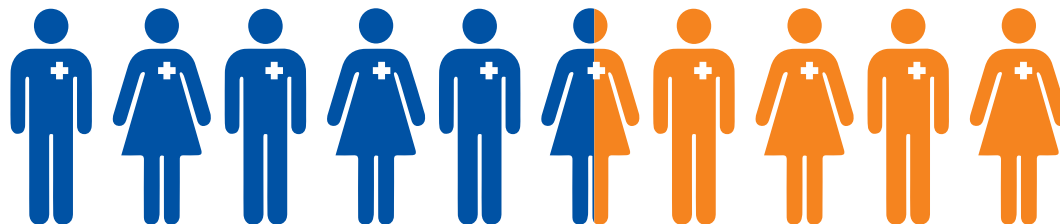
Professor og Visedekan for medisinedukning Arne Tjølsen ved det medisinsk-odontologiske fakultet ved UiB tror leger utdannet i utlandet stiller sterkt på det norske arbeidsmarkedet.

— I Norge har det lenge vært vanlig at praktiserende leger har utdanning fra andre land. Tidligere erfaringer har vært gode, forteller Tjølsen.

Tallene fra Helsedirektoratets statusrapport våren 2015 viser at omtrent 54 prosent av de tilsatte norske turnuslegene etter søknadsrunden høsten 2014 hadde utdanning fra Norge. Omtrent 46 prosent av de norske tilsatte hadde utdanning fra et annet land.

Ny turnusordning

Likevel har Tjølsen lagt merke til at arbeidserfaring fra Norge har blitt viktigere for leger som søker turnusplass. Helse- og omsorgsdepartementet

Tallene fra Helsedirektoratets statusrapport våren 2015 viser at omtrent 54 prosent av de tilsatte norske turnuslegene etter søknadsrunden høsten 2014 hadde utdanning fra Norge. Omtrent 46 prosent av de norske tilsatte hadde utdanning fra et annet land.

vedtok i 2012 nye forskrifter som regulerer turnusordningen for leger.

– Den nye ordningen innebærer at turnus ikke er påkrevd for å få autorisasjon som lege. Dette skyldes at Norge skal ha like regler som andre EU-land. Men for at en lege skal kunne spesialisere seg må vedkommende likevel ha gjennomført turnus, så i praksis søker alle nyutdannede leger på stillingene, forklarer Tjølsen.

Den nye ordningen har ført med seg kutt i antall turnusplasser, og konkurransen er derfor stor. De nyutdannede må nå søke på plassene som formelle jobbsøkende, direkte til sykehusene.

– Før stilte alle likt. Nordmenn utdannet både i Norge og i utlandet, samt utenlandske leger med autorisasjon. Nå kan sykehusene forskjellsbehandle søkerne, sier Tjølsen.

Da kan det være viktig å kunne vise til erfaring som arbeidsgiverne ser etter, og da gjerne arbeidserfaring fra norske sykehus kan være viktig.

Språkutfordringer og store avstander

Erfaring fra norsk helsevesen er attraktivt av flere grunner. Ifølge Tjølsen kan det være en ulempe å kun ha hatt kontakt med pasienter i andre land.

– Praksis fra for eksempel Ungarn får en noe lavere verdi. Språkbarrieren kan føre til mindre pasientkontakt og sannsynligvis dårligere kvalitet på denne, hevder Tjølsen.

I tillegg får studentene kun erfaring med det ungarske helsesystemet, som er nokså ulikt det norske. En viktig forskjell mellom Norge og andre land er det desentraliserte samfunnet vårt.

– Fokuset på lokale helsetjenester og allmennmedisin er derfor større på de norske medisinstudiene. De store avstandene i Norge krever at medisinske problemer håndteres annerledes, utdypes Tjølsen.

Johannessen bekrefter at språket kan være en utfordring i interaksjon med pasienter i Ungarn, som ofte er eldre mennesker.

– Ingen snakker engelsk, og ungarsk er vanskelig å lære. Det er et helt annerledes språk, sier hun.

Stiller sterkt

Helsedirektoratets rapport viser at fordelingen av tilsatte turnusleger virker noe skjevare når man tar med antall søkere i beregningen. 15 prosentpoeng flere norske søkere med utdanning fra Norge fikk turnusplass enn nordmenn med utdanning fra et annet EØS-land. Arbeidslivsansvarlig Ida Tylleskär i Norsk medisinstudentforening mener likevel at ►

VANSKELIGERE FOR TURNUSPLASS: Elisabeth Natalie Johannessen er medisinstudent i Pécs, Ungarn. Valget av utdanningssted kan gjøre det vanskeligere for henne å få turnusplass i Norge.

norske leger utdannet i andre land stiller sterkt, og ikke systematisk svakere enn legene utdannet i Norge.

— Helseforetakene ansetter den beste kandidaten på bakgrunn av egendefinerte ansettelseskriterier. Utdanningssted er ikke et ansettelseskriterium. Trolig spiller andre faktorer inn, som språk og erfaring, forklarer Tylleskär. Hun sier at erfaring likevel kan knyttes til lærested. For eksempel ved at leger med utdanning fra Norge kan ha fått flere muligheter til å opparbeide seg forskningserfaring. Alle de medisinske fakultetene i Norge tilbyr forskerlinjeprogram.

— I tillegg vil kanskje studenter ved norske medisinstudier ha større mulighet til å skaffe seg betalt erfaring som lege i Norge fordi de har mulighet til å jobbe i semestrene, sier Tylleskär.

Ifølge Tylleskär er betalt erfaring som lege et tungtveiende kriterium i helseforetakenes vurdering av søkerne, fordi kandidater med slik erfaring har hatt et selvstendig ansvar i jobben.

— Mange norske legestudenter i andre EØS-land får imidlertid gjennomføre sin obligatoriske, ulønnede praksis i Norge under studietiden, forteller Tylleskär.

Feilaktig bilde

Bare 25 prosent av norske søkere med utdanning fra et land utenfor EØS ble tilsatt som turnusleger etter søknadsrunden høsten 2014, mot 84 prosent av nordmenn med utdanning fra Norge. I førstnevnte kategori var søkergruppen betydelig mindre,

med kun 20 søkere, som kan gi et feilaktig bilde av situasjonen. Flere andre forklaringer kan også trekkes fram.

— Fem av de 20 søkerne ble ansatt. Av de 15 som ikke fikk plass var 13 ferdigutdannet før 2011 og kan derfor ha blitt ansatt for å være overkvalifisert til en turnusstilling, sier Tylleskär.

En eventuell skjevhet kan også være knyttet til problematikk rundt autorisasjon.

— I motsetning til leger utdannet innenfor EØS må en faglig vurdering av utdanningen gjennomføres før leger utdannet utenfor EØS får autorisasjon. Å ansette en turnuskandidat som ikke har sin autorisasjon klar vil være en risiko for arbeidsgiveren, forklarer Tylleskär.

— Ungarn gav meg sjansen

Masoumi og Johannessen mener den harde disiplinen på det ungarske universitetet gjør dem hardhudet, og at dette vil være en fordel i arbeidslivet.

— Studiet har styrket troen på meg selv og hva jeg kan få til, utdyper Johannessen.

Hun er takknemlig for mulighetene studiene i Pécs gir henne.

— Det er lege jeg vil bli. Ungarn gav meg sjansen, sier Johannessen.

Heller ikke Masoumi er i tvil om at studier i Pécs til slutt var det riktige valget. Etter ett år med medisin på universitetet reiste han bort en periode, men kom tilbake og startet på tannlegeutdanningen.

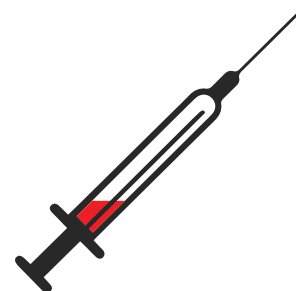
— Drømmen min er å bli tannkirurg. Jeg lærer noe nytt hver dag, avslutter Masoumi. **UD**

84 % av søkerne med norsk nasjonalitet med utdanning fra Norge er tilsatt.

69 % av søkerne med norsk nasjonalitet med utdanning innenfor et EØS-land er tilsatt.

25 % av søkerne med norsk nasjonalitet med utdanning utenfor et EØS-land er tilsatt.

STORE DRØMMER: Navid Masoumi studerer odontologi i Ungarn og møter høye krav. Hans drøm er å bli tannkirurg.

iBok.no

KJØP BRUKT, SPAR PENGER

56 000 AKTIVE ANNONSER | 70 000 REGISTRERTE BRUKERE

IBOK.NO ER LANDETS STØRSTE
MARKEDSPASS FOR KJØP OG
SALG AV BRUKTE PENSUMBØKER

Den vanskelige vindkraften

Forskere ved NTNU jobber med å utnytte havets store vindressurser bedre.
– Håpløst, sier professor i samfunnsøkonomi.

TEKST: **Kaia Sørland**

Verden trenger mer fornybar energi. Ved NTNU forskes det på måter å hente vindenergi til havs, ved hjelp av vindmøller.

– Ute i havet er det mer ledig plass. Det er ikke så mange som bor der, og det er store områder med mye energi som man kan hente ut av vinden, forteller professor Gudmund Reidar Eiksund ved Institutt for bygg, anlegg og transport ved NTNU.

Det er også mer vind utenfor kysten, i tillegg til at vinden er mindre turbulent.

– På land er det gjerne fjell og andre ujevnheter i landskapet som gjør at vinden skifter retning, og den blir mer krevende å utvinne, sier Eiksund.

Sløser materiale

Vindmøllene, eller vindturbinene, må festes et sted. Enten er de flytende, eller så festes de til bunnen. Det er sistnevnte type Eiksund og teamet jobber med.

– Vi holder på med den biten av dette her som handler om å feste vindmøllene i sjøbunnen, sier han.

De fleste turbinene i havet i dag står på store stålrør banket ned i sjøbunnen. Disse er gjerne fem meter i diameter, og står så langt som 25-30 meter ned i grunnen. Til det trengs det mye stål.

– I en del av strukturene som er bygd har man vært usikker på regnemodellene, og tatt i mer enn det som trengs. Det er mulig at rørene som er banket ned i sjøbunnen er ti meter lengre enn de trenger å være, sier Eiksund.

Med deres forskning kan man forhåpentligvis spare mye stål, og bygge rimeligere strukturer. Der er det mye å hente, da rundt 30 prosent av kostnadene for en vindpark ligger i fundamenter og installasjon.

– Nå forsker vi på måter å forbedre metodene og modellene vi har for å regne på samvirket mellom strukturen som står på sjøbunnen og jorda, sier han.

Kompleks prosess

Vinden og bølgene virker på vindmøllene som når man slår i en stemmegaffel: vindmøllene begynner å vibrere.

– For vindmøllene vil det finnes en spesiell egenfrekvens for vibrasjonen, som en tone på en stemmegaffel. Hvis påvirkningen fra vind og bølger gjør at vibrasjonen i møllen treffer denne frekvensen, vil materialet utmattes. Da vil levetiden reduseres sterkt, forklarer Eiksund.

Dette fenomenet har tidligere ødelagt broer, bygninger, og til og med fly. For å unngå det, må møllene konstrueres slik at de ikke treffer denne egenfrekvensen. Vibrerer møllene med en annen frekvens, blir slitasjen mye mindre.

– Man må altså finne egenfrekvensen før vindmøllene bygges, sier han.

Proessen for å finne denne er kompleks. For å finne svaret må en ha kunnskap om stivheten til jorda, og der er det viktig å treffe.

– Vi jobber med å lage bedre regnemodeller for å se på hva bidraget fra stivheten til jorda er, og om den kan endre seg over tid, sier Eiksund.

Hjelper på å nå klimamålet

Deres forskning er viktig. For å bygge vindparker trengs det store investeringer, og å sette opp disse medfører store CO₂-utslipp.

– Hvis de bygges slik at de må rives etter noen få år vil det være sløsing med ressurser, og vindparken vil egentlig bare ha et negativt miljøbidrag, sier han.

Er regnemodellene bedre, kan utbyggere være sikrere på valg som tas i byggingen av en vindpark, og risikoen de tar minker.

– Dette kan gjøre at vindturbinprosjekter som tidligere har vært ansett som for kostbare, kan bygges ut likevel, sier Eiksund.

Forskningen er også med på å hjelpe å nå klimamålet EU har satt seg for reduksjon i CO₂-utslipp.

– Målet er hele tiden å komme bort fra bruk av olje og gass til fornybar energi, sier Eiksund.

Økonomiske skjær i sjøen

Å bygge en vindpark ute i havet går ikke knirkefritt. Det koster omtrent dobbelt så mye som å bygge en park på land, og er helt avhengig av subsidier og andre rammebetingelser.

– Dette er subsidiert energi. Man trenger støtteordninger for at de som bygger ut denne fornybare energien skal tjene på det, sier Eiksund.

Det er vanskelig å si om de store investeringskostnadene i en vindpark til havs vil tjenes inn og om vindkraften kan bli lønnsom. Man har tradisjonelt tjent mer på olje og gass.

– Det kommer an på måten man ser på det. Å pumpe opp olje er som å ta penger ut av banken, de

kommer ikke tilbake. I alle fall ikke på kort geologisk sikt. Vindenergi som kommer fra sola påvirkes derimot ikke av om vi høster av den, sier han.

– Vindkraft er håpløst

Professor Anders Skonhøft ved Institutt for samfunnsøkonomi ved NTNU er skeptisk til utbyggingen av vindkraft til sjøs.

– Havvindkraft er veldig kostbart, og det er en rekke konflikter med det. Jeg vil ikke si at man ikke skal forske på det, men jeg er skeptisk til utbyggingen av det, sier Skonhøft.

Han mener at å bygge ut vindkraft ikke tjener miljøet, heller tvert i mot.

– Å bygge ut vindkraft i Norge har ingen miljøgevinst, fordi den er underlagt EUs kvotesystem. Når det bygges ut mer vindkraft i Norge, betyr det bare at man kan slippe ut mer energi fra kullkraftverk andre steder, sier han.

Ifølge ham er Norge i den situasjonen at vi, ved hjelp av vannkraftverk og uvanlig mye regn de siste årene, svømmer over av fornybar energi. Å eksportere ekstra energi fra nye vindkraftverk er håpløst.

– Skal du ha energi fra eventuelle nye vindparker ned til Europa må man bygge enorme, ødeleggende kraftganger. Det er veldig dyrt, samtidig som det ikke har noen klimaeffekt. Det er sløsing av ressurser, sier han.

Skonhøft er klar i sin sak.

– Vindkraft er håpløst, og håpløst samfunnsøkonomisk sett.

Farlig for dyrelivet

Ikke bare økonomien er vanskelig med vindmøller til havs, et annet problem er lydstryk under installasjonen av dem.

– Det lages så mye støy mens de installeres at det er skadelig for dyrelivet. Det er særlig sjøpattedyrene man er bekymret for, som sel og delfiner, sier Eiksund.

Dette kan ifølge ham være grunn til å stoppe utbygging av havvindkraft.

– Dette er et tema som blir tatt opp, og en av stipendiatene mine jobber nå blant annet med å se på mindre støvende metoder for å installere fundamentene, sier han. **UD**

FOTO: Rob Faulkner (Flickr, CC BY 2.0)

MARGINALT: Det er forskjell på å investere i vindkraft og i fossil energi. — Inntekten er mer marginal og lønnsomheten mye dårligere enn i olje- og gasssektoren. Da er det viktig at man bruker ressursene best mulig, sier professor Eiksund.

FOTO: Magne Haneberg

KRITISK MED KOMMUNIKASJON: God forståelse mellom medspillere er ofte avgjørende i

Historisk sesongstart

TEKST: **Ivan Olav Vulchanov** FOTO: **Hanne Grønnestad**

NTNUIs elitelag i herrevolleyball presterte svært sterkt i fjor høst. Med imponerende resultat i ligaspill og turneringer, ser denne sesongen ut til å bli minnerik.

En foreløpig andreplass i Mizunoligaen, en andreplass i den innledende puljen i det nordiske klubbmesterskapet, og avansement til norgescupfinalen 16. januar er tre prestasjoner som NTNUI nå kan skryte av. Noen av ingrediensene i suksessoppskriften er talentfulle spillere, sterk lagånd, en fast treningsstab, og økt interesse fra publikum.

NTNUI har markert seg i både seriespill og turneringer. Mot slutten av november deltok de i det nordiske klubbmesterskapet i volleyball. Det endte med en andreplass i puljen etter to seiere mot de danske topplagene Middelfart VK og Hvidovre VK. Likevel er spenningen i januar rettet mot cupfinalen i norgesmesterskapet i volleyball. Etter å ha slått Koll i kvartfinalen og IL Dristug i semifinalen, er studentene klare for å møte Førde Volleyballklubb i finalen 16. januar i Oslo. Det blir et anspent oppgjør, i og med at dette blir NTNUIs første finale på over 40 år.

— Alltid hatt et godt lag

Spillerne ser tydelig at trenerne spiller en svært viktig rolle i klubbens prestasjoner. — Vi har alltid hatt et godt lag med gode individuelle spillere, men denne sesongen har vi to faste spillen-

de trenere i brødrene Pål og Espen Mokkalbost, sier Morten Lillehagen, som spiller kant på elitelaget.

Med erfarne spillere som trenere har lagets potensial blitt utnyttet bedre. Fire landslagsspillere i stallen gjør det også tydelig at trenerne disponerer en sterk tropp.

— Vi har godt samhold i gruppa, med et godt miljø både på og utenfor banen, legger Lillehagen til. Med de gode resultatene kommer også økt interesse for NTNUI Elites kamper.

Trøkk på tribunen

— Det er bra trøkk på tribunen i Dragvollhallen når vi spiller hjemmekamper, forteller han.

Leder Magnus Rodahl i NTNUI Volleyball ser også hvordan elitelagets sterke form og attraktive spill kan lokke publikum.

— Det er utrolig gøy å se på, sier han.

Spillestilen er ikke bare attraktiv, men også effektiv. Så langt i Mizunoligaen har NTNUI spilt seks kamper og vunnet fem. Klubben har tapt mot Nyborg VKB, som nå ligger på førsteplass. Det er kun en settforskjell som skiller de to lagene, ettersom begge har 15 poeng. Førde Volleyballklubb lig-

ger på tredjeplass med 14 poeng, og må også nevnes som en av de sterke konkurrentene for førsteplassen. Dermed ligger det an til å bli en svært spennende vår med oppkjøringen mot sluttspillet som avgjør serien.

— Profesjonell tilnærming

Det kreves mer enn lagånd og godt samhold for å prestere i norsk elitevolleyball. Overgangen fra førstedivisjon er stor, og det er høye forventninger til utøverne.

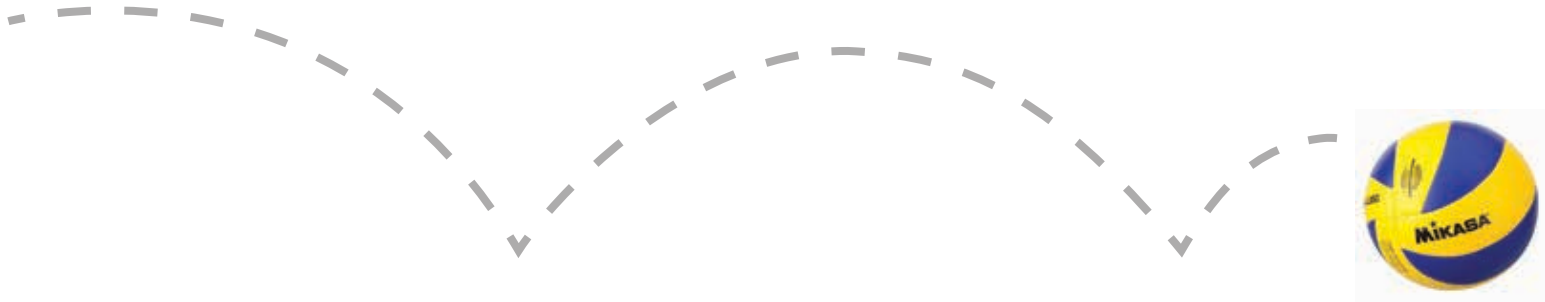
— Vi har en ganske profesjonell tilnærming på elitenivået. Spillerne i de lavere divisjonene er gode, men spiller kanskje litt mer for moro enn det vi gjør. Vi har det veldig gøy, vi også, legger Lillehagen til.

Treningsmengden skiller også elitelag fra lag på lavere nivå. For noen av spillerne kan dette by på utfordringer.

— Det blir mange treninger, med fem økter i uken i tillegg til styrketrening. For de av oss som studerer og jobber kommer dette i tillegg. Trening blir vel det vi gjør resten av tiden, sier Lillehagen. Motivasjon er et viktig moment om man skal kom-

TEKNISKE FERDIGHETER: Norske volleyballspillere streber etter å opparbeide seg rutinen man finner hos utøvere i sterkere ligaer.

binere elitevolleyball med studier og jobb.

— Det er nesten ingen som har proffkontrakt i Norge, så man kan ikke tjene noe på volleyball. Man får dermed en litt spesiell hverdag som krever at man viser vilje og er disiplinert, sier Lillehagen.

— Ond sirkel

Til tross for økt interesse for volleyball og et stort miljø blant studenter i Trondheim, er idretten fortsatt ikke av de store i Norge. Bortsett fra i sandvolleyball, mangler landslagene de store prestasjonene internasjonalt, noe som reflekteres i rekrutteringspotensialet blant barn.

— Norges Volleyballforbund jobber hardt med å øke kvaliteten og få norske klubber og landslag ut internasjonalt, sier Lillehagen.

Dette viser seg å være en vanskelig oppgave, ettersom norsk volleyball savner de store investeringene man finner i større volleyballnasjoner.

— Enkeltspillere og lag får ikke nok fra sponsorer. Dermed frister det mindre å spille på elitenivå, og det blir en ond sirkel. Det koster mye å spille i Norge, ettersom det blir en del reising, sier Lillehagen.

Mye å lære av utlandet

For å utvikle norsk volleyball videre er det lærdom å hente fra andre land. Mye går på spillerutvikling i ung alder.

— I Norge begynner man ofte litt for sent med volleyball. Noen blir kanskje lei av de store idrettene og prøver seg først da. Selv om vi har veldig gode spillere blir det vanskelig å nå det tekniske nivået man finner hos for eksempel italienske spillere, sier Lillehagen.

Volleyballens omfang blant unge ser ut til å spille en svært viktig rolle.

— I land der volleyball er veldig stort avles spillere opp fra barndommen, mens det ofte begynner som en hobby i Norge, bemerker Lillehagen.

Rodahl ser også at spillerutviklingen må starte mye tidligere.

— Man må mye mer inn i skolen. Oppover i årene begynner det å bli bra og vi er heldige som får fylt opp alle lagene i NTNUI, sier han.

Som andre mindre populære idretter, har volleyball fortsatt en vei å gå i Norge, men spillerne håper elitelagets sterke prestasjoner kan bidra til å øke interessen i Trondheim. **UD**

BELASTENDE HVERDAG: NTNUIs elitelag trener fem ganger i uka for å opprettholde formen.

ILLUSTRASJON: Lars Martin Rossvik

Studiestøtte på G

I budsjettforliket for 2016 legges det opp til elleve måneders studiestøtte fra 2020. Vi har likevel en lang vei å gå om vi vil sikre alle studenter muligheten til å studere på fulltid.

KOMMENTAR

HALVOR HAUGAN
Nyhetsredaktør

Sent i november vedtok regjeringen og dens samarbeidspartnere at det skal legges fram en plan for opptrapping av studiestøtten fra 2017, og at den skal være helt på plass i løpet av 2020. Å endelig få gjennomslag for elleve måneders studiestøtte er en stor og viktig seier for alle Norges studenter, etter en mangeårig kamp som har vært preget av brutte løfter og manglende vedtak.

På tampen av sin regjeringsperiode i 2013 foreslo den rød-grønne regjeringen å innføre elleve måneders studiestøtte. Forslaget ble blokkert i Stortinget av dagens regjeringspartier og deres samarbeidspartnere, under argumenter om at forslaget var for dyrt. Det er likevel grunn til å anta at forslaget kan være samfunnsøkonomisk lønnsomt. I en undersøkelse gjennomført av NSO i 2009 kom det fram at skatteinntekter verdt 900 millioner går tapt som følge av studenter som ikke gjennomfører studiene på normert tid. Mindre tid på lesesalen på grunn av ekstrasjakk kan gi større risiko for å ikke fullføre på

normert tid. Økt utbetaling til studenter er på kort sikt dyrt, men vil kunne lønne seg i det lange løp.

De tallrike kuvendingene i studiestøttedebatten antyder at få partier har tatt kravet om økt studiestøtte på alvor. Slik trenger det ikke å være. Økt studentvelferd er ikke nødvendigvis en særlig kostbar sak politisk, og det trenger ikke være vanskelig å sikre bred politisk støtte. Dette ser vi ved at forslaget om elleve måneders studiestøtte nå kommer fra den samme politiske høyresiden som stemte ned forslaget i 2013. Alt i alt handler det bare om budsjettprioriteringer.

Partiene kan se til sine ungdomspartier, der det finnes mange gode forslag til utdanningspolitikk. Lånekassens egen statistikk viser at studentene aldri har hatt mindre å rutte med sammenlignet med både snittlønn, minstepensjon og grunnbeløpet i folketrygden. Unge Høyre, Unge Venstre, AUF og Senterungdommen foreslår alle å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden (G) for å sikre at prisveksten ikke løper fra studiestøtten i framtiden. Også Norsk studentorganisasjon krever en slik tilknytning, og ønsker at studiestøtten settes til 1,5 G (til sammenligning er dagens nivå 1,12 G) for å sikre at

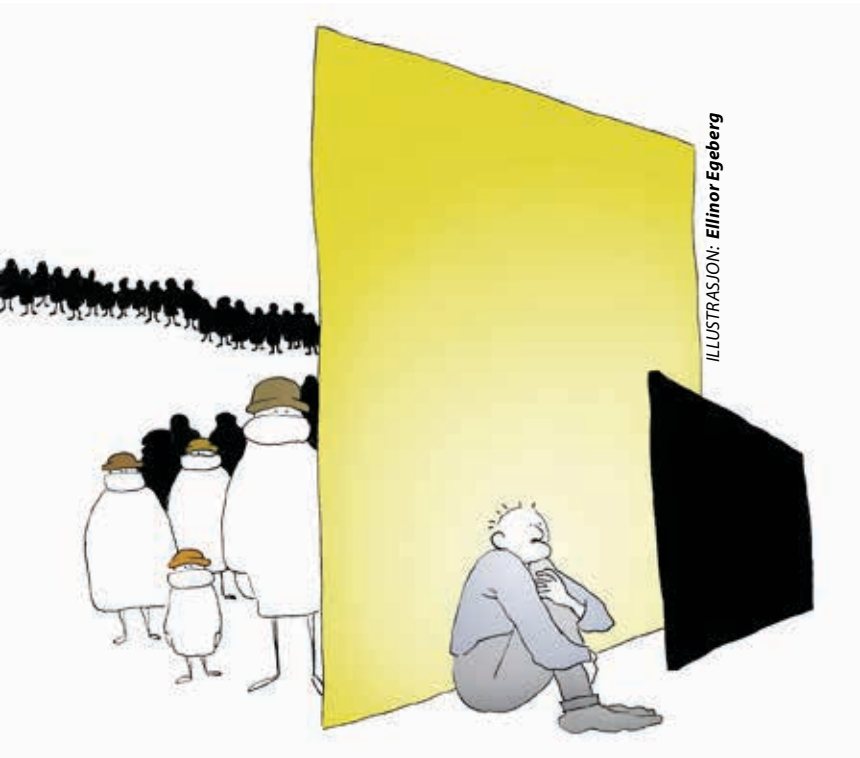
norske studenter kan studere på heltid. Det samme tallet bruker også Unge Venstre, AUF og Senterungdommen, mens Høyre ønsker en økning til 1,2 G.

Det å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden kan også gjøre det vanskeligere og mer politisk kostbart å gå tilbake på tidligere løfter om økt støtte til studentene, da dette nødvendigvis må innebære et vedtak om å annullere lovgivningen som knytter studiestøtten til grunnbeløpet. Dette vil være mer omstendelig og politisk vanskelig enn i dag, der partiene i posisjon har mer eller mindre frie tøyler til å øke eller minke støtten.

I dag er SV det eneste partiet på Stortinget som jobber mot å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden. Skal studentene være sikret en støtte stor nok til å studere på heltid må vi ha et lovverk som sikrer at denne holder seg konstant og ikke blir offer for vilkårlige endringer. En tilknytning til grunnbeløpet er en slik sikring som partier over hele partiskalaen kan stille seg bak. Det var ikke oljen som bygde Norge, men utdanning. Ønsker vi at dette også skal være sant om 50 år er en dette en god måte å sikre at studenter i framtiden kan studere på heltid.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Arend Hallvig Bentås for Studentersamfundet i Trondheim

ILLUSTRASJON: Ellinor Egeberg

Innvandring: arbeidskraft og kompetanse

Europa ønsker å holde flyktningene borte, men vi bør heller se på hvordan de kan være en sårt trengt ressurs for oss.

Like før jul kom nyheten om Sveriges innføring av ID-kontroll for alle som kommer reisende med kollektivtransport over grensa de neste tre årene. Her hjemme jubles det i regjering og kommentarfelt, og Fremskrittspartiet gnir seg i hendene over bedre resultater på meningsmålingene enn på lenge.

Grensestengingen tvinger Danmark til å vurdere innføring av lignende kontroller mot Tyskland siden flyktningestrømmen nå vil stoppe i Danmark. Flere europeiske land vurderer etter sigende det samme, og det kan virke som Schengen-avtalen nå er under press. Vinteren gjør at det er færre som begir seg ut på den livsfarlige ferden innover i Europa, men dette gjør ikke situasjonen mindre vanskelig for de mange som allerede er på flukt. Vinteren er enda lang, og forholdene til de som ikke har et sted å bo blir ikke bedre med det første.

Asylinstituttet og Flyktningkonvensjonen slår fast at enhver står fritt til å søke asyl i et annet land. Grensekontrollene som nå innføres, vil redusere denne muligheten. Dublin-avtalen, som medfører tilbakesending til landet der det først er søkt asyl, undergraves også. Tyskland sender ikke lenger tilbake flyktninger som har kommet dit via andre land. Dette legger ytterligere press på resten av Europa for å ta et tak. Her ser det ut til å være en manglende vilje til å hjelpe de som ikke har rukket å komme fram.

Taperne er menneskene. Flyktninger med et reelt beskyttelsesbehov blir stuet inn i stadig mer overbefolkede flyktningeleire. På kort sikt løser dette lite for å hjelpe de som trenger det. Vi velger heller å applaudere alle tiltak som gjør at mennesker ikke kan få en trygg tilværelse i Norge.

Utkantkommuner skriker etter arbeidskraft og kompetanse. For mange småkommuner er det kun fremmedfrykten som hindrer en løsning på fraflyttingen. De som roper om godhetstyranniet, hevder at alle som kommer til landet kun er interessert i å bo i Oslo. Situasjonen vil ikke føre med seg noe godt for distriktene, sies det. Det hevdes videre at kulturelt mangfold kun er tyranniets godhetspropaganda, og kommer til å ødelegge norsk kultur. Vi står dermed overfor en situasjon der man velger å heller la hjørnesteinsbedriften flagge ut, enn å ta seg umaken med å gå ut og møte de som kommer med en utstrakt hånd.

Jeg mener vi må se flyktningene som en ressurs. Få utkantkommuner til å bosette, integrere, og syselsette disse menneskene. Vi må vise at det er mulig å berike norsk kultur med andre inntrykk enn bare det vi ser på fjernsyn. Som nasjon må vi tørre å gå foran med et godt eksempel. Men det krever noe av menneskene som allerede bor her.

FUSJONSKVITTER
Følg oss på twitter.com/underdusken

Har vi nå rutiner på plass for å håndtere eks-HiST-ensielle kriser @SVTfakultetet @NTNU? #fusjon @MarteNub

Robuste fagmiljø betyr visst at jeg ikke får meldt meg opp i fag #studentweb #nedetid #fusjon @lepeff

Vårt mål for fusjonsåret 2016 er en innlemmet økning i kunnskapsproduksjon under vårt navn slik at vår verden blir opptil 65% bedre. @1T1U

Regjeringen Solberg:
*Fjerner nynorsk fra regjeringa.no
*»Nord Universiteter»
*Tillater «Circle K»
@victorokpe

Når du ved et uhell dusjer tomt varmvannet rett før roomie skal i dusjen
evilgrin
@kvitrevik

«Sprint er sånn som går raskt, er det ikke?» Ikke alle på kontoret er like gira på #tourdeski nei. #nrksport @JohanneVaagland

Kronikk hevder at vi mener Trøndelag er til for oss, ikke vi for Trøndelag. Vi er uenige. Også Oppland og Møre er til for oss. #NTNUfusjon @1T1U

#NTNU er nå Norges største universitet. Hvordan lykkes med flere campus, når det hele tiden har vært for langt mellom Gløs og Dragvoll?
@JRVaag

Det er noe veldig ydmykt og lillebroraktig ved streaminga fra Ålesund og Gjøvik #NTNUfusjon #NTNU @hoow

Nye #NTNU har så langt bestått av litt dårlig synkronisering og veldig mange store ord. Det blir sikkert bra, da. #NTNUfusjon @hoow

Finnes de faktisk de som trodde @GunnarBovim og Co ville la studentstemmene bli hørt i denne saken?
@Studentsnakk @hansjacs

Gratulerer til @NTNU m/#NTNUfusjon, men til neste gang: husk @Samfundet har bra revymiljø som gjerne hjelper dere i å være litt morsommere. @hansjacs

JANUAR-KVISS

KVISSMESTRE: **Eirik Vågeskar** og **Thorben Dahl**
Spørsmål og kommentarer sendes til eirik.vageskar@studentmediene.no

SPØRSMÅL:

1. NTNU har fusjonert, og **alle noen** hjerter gleder seg. I hvilke byer, bortsett fra Trondheim, ligger det fusjonerte NTNU?
2. Og hvor mange studenter går nå på NTNU? (± 1000)
3. Måneden januar er oppkalt etter en romersk gud, som er kjent for å ha to ansikter. Hva heter han?
4. Og hva er spesielt med årets februar måned?
5. Iran og Saudi-Arabia er uvenner om dagen. Hva er grunnen til dette?
6. Presidenten i Legeforeningen kom nylig med et særegent forslag for å bli kvitt snus og røyk. Hva var forslaget?
7. Fra hvilket afrikansk land kommer diplomaten som nylig fyllekjørte og kolliderte med en kvinne i Oslo?
8. Apropos Oslo: Urørt-finalen skal flyttes fra Trondheim til Oslo. Hvor i Trondheim har finalen pleid å bli arrangert?
9. Gérard Depardieu takket nylig ja til å spille en kjent diktator på film. Hvilken?
10. I hvilken film, som kom på kino før jul, møter man blant annet rollefigurerne Rey, Finn og Kylo Ren?
11. Hva heter Quentin Tarantinos nyeste film, som går på kino nå om dagen?

12. Hvilken filmkomponist står bak musikken i blant annet *Star Wars*, *Home Alone* og de første *Harry Potter*-filmene?

13. En julespesial av TV-serien *Sherlock* kom nylig ut. Hva er spesielt med denne episoden?

14. Vi holder oss til juletradisjoner: Flåklypa Grand Prix er en gjenganger i romjula. Hvilket år ble filmen første gang vist på kino?

15. Kongressen, Senatet og Representantenes hus er tre uttrykk man ofte hører i sammenheng med styringen av USA. Ett av dem inneholder begge de to andre, som såkalte kamre. Hvilket?

16. Apropos amerikanske særegenheter: Hvor mange gram tilsvarer pundet som brukes i USA, Storbritannia og Canada?

17. Oslo rådhus offentliggjorde nylig hvilke låter som skal spilles av klokkespillet ved hvert timeslag fram til juni i år. Hvilket rockeband spilles hver dag klokken 18?

18. Hvilken Netflix-dokumentarserie som kom ut like før jul tar for seg et justismord i USA?

19. I hvilken tysk by ble rundt 100 tilfeller av seksuell trakassering på åpen gate anmeldt på nyttårsaften?

20. Hvilken norsk fotballklubb er den eneste som har kvalifisert seg til sluttspillet i årets sesong av Europaligaen?

FOTO: NETFLIX

FOTO: THE WALT DISNEY COMPANY NORDIC

FOTO: NORSK FILMDISTRIBUSJON

FOTO: CAPRINO FILMCENTER AS

SVAR:

1. *Ålesund og Gjøvik. 2. 39 000. 3. Janus. 4. Den har 29 dager (skuddår). 5. Sunn-muslimske Saudi-Arabia har henrettet Nimr al-Nimr, en politisk opposisjonell som tilhørte sjia-rentningen, samme rentning som styret i Iran bekjemper seg til. 6. Forby salg av snus og røyk til alle født etter 2000. 7. Sør-Afrika. 8. Storsalen på Studentersamfundet. 9. Josef Stalin. 10. Star Wars. 11. The Force Awakens. 12. Hatful Eight. 13. John Williams. 14. 1975 (nærmere bestemt 28. august 1975). 15. Kongressen er den lovgivende forsamlingen: Representantenes hus (underhus) og Senatet (overhus). 16. ca. 454 gram. 17. Motørbuss. 18. Making a Murderer. 19. Köln. 20. Molde FK. og Nine Inch Nails samt temner fra Harry Potter, Super Mario og Minicraft.*

- 0 - 3 poeng:** Uff, det er ingen som vil fusjonere med deg. Du har vår dypeste medfølelse.
- 4 - 7 poeng:** Tja. Med litt mer innsats tar kanskje noen høyskoler kontakt.

8 - 11 poeng: Akkurat godkjent, så du kan fusjonere med Universitet i Tromsø – kald fusjon, med andre ord!

12 - 15 poeng: Meget bra! Du har tydelig kompetanse på visse fagområder og kan fusjonere sjelen din med NTNU.

16 - 19 poeng: For en synergieffekt! Bovim har personlig lyst til å fusjonere med deg for å dra nytte av den faglige kompetansen din.

20 poeng: Gratulerer! Du burde tipse Universitetsavisa så de kan skrive en sak om dette.

Kjøttfri mandag

Vi serverer to enkle vegetarretter som kan spare både miljøet og lommeboka.

TEKST: **Martha Holmes** FOTO: **Anniken Larsen**

«Kjøttfri mandag» startet som en kampanje fra Paul, Mary og Stella McCartney i 2009. Målet med kampanjen er å oppfordre folk til å begrense klimagassutslipp, bevare naturressurser og være sunnere ved å spise minst én kjøttfri middag i uka. Studenter har ikke alltid råd til de dyreste og beste kjøttstykkene, og ender gjerne opp med å kjøpe billig kjøttdeig og andre bearbeidede produkter som er mindre sunne. Likevel er kjøttet ofte den dyreste ingrediensen i middagen, så det å kutte det ut en dag i uka kan være bra både for lommeboka og miljøet.

En god vegetarrett gjør deg mett uten at du føler at du mangler noe. Det holder ikke å bare droppe kjøttet fra en hvilken som helst middagsrett. Det kan lett bli kjedelig, eller mindre mettende. Under Dusken gir deg derfor to enkle vegetarretter som du kan prøve ut, enten på en mandag eller på en annen dag i uka.

RESTEGRØNNSAKSSUPPE

Denne tomatbaserte grønnsakssuppa er ikke som andre grønnsakssupper. Så lenge du har et par hovedingredienser kan du ha nesten hva som helst i den, enten det er rotgrønnsaker, squash eller salat. Når den koker lenge blir alle grønnsakene myke og gode, og tomatene gjør den fyldig og fin.

- Du trenger:**
Sellerirot, løk, purre og tomater bør alltid være med. I tillegg hakker du alt du har igjen av andre grønnsaker i grove biter. Olivenolje
Ca. 1 buljongterning
Ca. 1 ss tomatpuré
Ca. 2 klyper sukker
Frisk basilikum og parmesan til servering
- Framgangsmåte:**
Varm olivenolje i en panne og legg i hakket løk og purre. La det surre litt på middels varme. Tilsett resten av grønnsakene, buljong med vann etter anvisning på pakken (mengden avhenger av hvor mye grønnsaker du har) og en spiseskje tomatpuré (eller mer, etter smak). La det koke på svak varme i cirka en time. Ha i et par klyper sukker for å gi suppa god fylde. Smak til med frisk basilikum og dryss over parmesan før servering.

Hvorfor kjøttfri?

- Redusert kjøttproduksjon frigjør jordbruksareal
- Minst 15 % av de globale klimagassutslippene kommer fra husdyrhold
- Mindre husdyrhold hindrer avskoging, og beskytter ville dyr og planter
- I Helsedirektoratets kostholdsråd fra 2015 oppfordres man til å begrense mengden rødt kjøtt til 500 gram per uke. Det tilsvarer to til tre kjøttmiddager og litt kjøttpålegg

Kilde: Helsedirektoratet, Framtiden i våre hender.

DAAL

I disse kalde vinterdager er det fristende å krype under et teppe med en god, varm gryterett. Denne indiske linsegryta er både mettende og enkel, og er ekstra god med ris eller nanbrød ved siden av.

- Du trenger:**
½ gul løk
½ ts kayennepepper
1 ts gurkemeie
1 ts spisskummen
1 ts malt koriander
1 boks knuste tomater
2 hvitløksfedd
2 dl vann
400 g røde linser i lake
Olje til steking
Frisk koriander
Salt
- Framgangsmåte:**
Kok opp vann og knuste tomater. Ha i linsene og la alt småkoke litt. Varm opp olje med spisskummen i en panne. Finhakk løk og hvitløk og ha i. Stek til alt er gyllent. Tilsett koriander, gurkemeie og kayennepepper, og stek et par minutter til. Hell dette over i linseblanding. Smak til med salt. Hak koriander og dryss over like før servering.

Hardere, bedre, raskere, sterkere

Mye vil ha mer og vi vil bli stadig bedre, i jakten på perfektjon faller mange av. For noen blir coaching løsningen.

TEKST: Inga Skogvold Rygg og Marie Lytomt Norum FOTO: Helene Mariussen, Hans Fredrik Sunde og Magne Haneberg

Bli best med mental trening, Smarte valg: hjemme, på jobb og i livet, Kunsten å fly: ta styringen i ditt eget liv, Mestringskoden. En kjapp tur innom selvutviklingshylla i bokhandelen avslører nordmenns stadig økende behov for å bli bedre - hjemme, på jobb og i livet.

Coaching var lenge forbeholdt idretten, men etter en tur innom næringslivet er det i dag blitt allemannseie gjennom bøker, TV-programmer og artikler som forteller deg hvordan DU kan nå DINE mål. Og stadig flere lar en coach hjelpe dem. Ifølge en artikkel i VG mai 2014 fantes det da 11 300 firmaer som drev med coaching og undervisning, mot 7 700 psykologer.

— Jeg synes det var helt fantastisk. Du sitter der med en person du ikke kjenner, og du vet at denne personen sitter her fordi denne personen skal høre om deg. Du bare velter ut om deg selv. Det er en litt rar følelse, men du føler deg litt lettere etterpå.

Håkon Noren blir engasjert når han skal fortelle om hvordan det er å bli coachet. Stemmen går litt opp, han forteller litt raskere.

— Etter de coachingtimene ble jeg alltid sittende og tenke «Oi, jeg visste ikke at jeg var sånn». Du lærer veldig mye om deg selv, sier han.

HJELPER OG STØTTER. For noen er selvutvikling en heltidsgeskjeftigelse, om enn i en noe annerledes form enn selvhjelpsbøkene 1-2-3-oppskrifter.

— Jeg bruker sjelden ordet coaching, jeg bruker et mer norsk ord som veiledningssamtale eller motivasjonssamtale i stedet, sier Marit Rønning Lund.

Hun er rådgiver hos SiT Råd. De holder mestringskurs for studenter og tilbyr individuell veiledning og coaching.

— Som veileder blir min oppgave å hjelpe og støtte, og stille de riktige spørsmålene slik at studenten reflekterer seg fram til, og finner, egne løsninger for hvordan han eller hun ønsker å jobbe for å nå sine mål. Dette kan både være på et personlig plan, for eksempel å få økt selvfølelse, bli bedre kjent med seg selv eller lignende, og på et mer spesifikt plan, som å trene mer eller jobbe mer med studier, sier Lund

Hos SiT tar de imot alle studenter, men Lund sier at de som kommer på kurs og coaching er som regel de som er klare for endring.

— Vi har en del førsteårsstudenter, men vi har også veldig mange som er på masternivå. De sier veldig ofte at «dette skulle jeg vært på for mange år siden», sier hun.

TÅLMODIGHET OG MOTIVASJON. Med et nytt år kommer nyttårsforsettene. Julas fråsting i både mat, alkohol og tid skal byttes ut med trening, grønnskål og meditasjon. Nå er livet som sofagris over, vi skal bli supermennesker - en tanke vi deler med mange andre. Vi styrter til treningssentrene, laster ned apper som teller kalorier, stumper røyken - unntatt på fest da, så klart - og setter vekkerklokka på 07.00. Men når februar går over i mars har potetgullposen på mystisk vis sneket seg tilbake i skapet, og #sk16 er en fjern drøm for de fleste. Same procedure as every year, James.

I en studie gjennomført av psykolog Richard Wiseman i 2007 klarte bare 22 prosent å gjennomføre nyttårsforsettene. Ifølge rådgiver Lund krever endring to ting: Tålmodighet og motivasjon.

IKKE MATTE ELLER FYSIKK: Håkon Noren sier han går inn i vervet som leder for Studentenes fredspris med litt tørrtrening etter å ha vært hos en coach, og tror det har hjulpet. Han sier coaching ikke er som matte eller fysikk, hvor tre ganger fire er tolv, men veldig «Hva føler du om det?» og «Hva tenker du om det?».

Etter de coachingtimene ble jeg alltid sittende og tenke «Oi, jeg visste ikke at jeg var sånn». Du lærer veldig mye om deg selv.

HÅKON NOREN

VIKTIG Å VÆRE BEVISST PÅ MÅLET: Marit Rønning Lund tre spørsmål som hun anbefaler alle å bruke. Hva gjorde jeg, hva gjorde jeg eventuelt i stedet eller hva hindret meg, og hva kunne hjulpet. Å hele tiden evaluere seg selv gjør at du har målet ditt i bevisstheten hele tiden, slik at du ser at du er på vei.

— Man må være motivert for å få til denne endringen. Dette er ting du skal bruke tid på, du skal ikke gjøre en stor endring her og nå, sier hun.

Og tid er ifølge rådgiveren en viktig faktor. Hennes råd er å sette av dobbelt så mye tid som du tror du kommer til å bruke.

— Når man skal endre noe er det veldig lett å falle tilbake i gamle vaner. Det går mye på at du tror du bruker kortere tid på å nå et mål enn det du i utgangspunktet gjør, sier hun.

KOMMERSIELL INTERESSE. Psykolog Ole Jacob Madsen har skrevet boka *Det er innover vi må gå*. I den ser han med et kritisk blikk på samfunnspsykologien og populærpsykologien, og hvordan folk snakker til seg selv via selvhjelpssjangere. Han sier nyttårsforsetter er en menneskelig ting.

— Det er et symbol på at det er et overgangsrite fra det gamle til det nye. Mange liker å leke med tanken om at nå stokkes kortstokken på nytt, og at man får en ny start. Vi liker at vi 1. januar kan våkne opp til en ny utgave av oss selv, selv om man gjerne våkner opp fyllesyk. Likevel er det mange som ikke har troen på sine egne nyttårsforsetter, og bevisst eller ubevisst har bestemt seg for at de ikke kommer til å være, sier han.

Madsen sier statistikken tyder på at vi ikke vil klare å holde nyttårsforsettene våre. Etter et par dager, og kanskje til og med bare timer, faller man som regel tilbake i samme spor.

— Vi mangler motivasjonen for å holde ut. Det kan være fordi endringene er for mange på én gang, noe som gjør at terskelen blir for høy og krevende. Nyttårsforsettene er for lite forpliktende, og du blir misfornøyd med deg selv når du ikke får det til, sier han.

Han mener kommersielle krefter er en del av det som driver oss fram mot tanken på et vellykket liv.

— Det blir premissleverandører, og en glatt kommersiell pakke som selges til oss. Det ligger en kommersiell interesse å opprettholde nyttårsforsettene som de er nå. Treningssenterene får kanskje 10 000 flere nye medlemmer enn ellers, sier han.

LEGGER LISTA HØYT. Det er en populær myte at dannelsen av en ny vane tar 21 dager. Men en studie fra 2009 viste at vaner setter seg på alt fra 18 til 254 dager - litt lengre enn de lovede 21. Psykolog Peder Kjøs tror det handler om flere ting for de som de som ikke holder ut så lenge.

— Kanskje er man ikke egentlig så motivert. Hvis

Slik holder du nyttårsforsettene

- 1) Lag bare ett forsett, sjansen for at du greier å gjennomføre det er større når du fokuserer energien din på å forandre bare ett aspekt av oppførselen din.
- 2) Ikke vent til nyttårsaften med å tenke på forsettet ditt. Bruk i stedet litt tid noen dager før til å reflektere over hva du virkelig vil oppnå.
- 3) Unngå tidligere forsett; å gå tilbake til et tidligere forsett er en oppskrift på frustrasjon og skuffelse.
- 4) Ikke følg strømmen og velg de vanlige nyttårsforsettene. Tenk i stedet på hva du virkelig ønsker å få ut av livet.
- 5) Del målet ditt inn i mindre delmål, og fokuser på å lage delmål som er konkrete, målbare og tidsbestemte.
- 6) Fortell venner og familie om målene dine. Dermed øker du redselen for å feile og sikrer deg støtte.
- 7) Minn deg selv på fordelene ved å oppnå målene dine jevnlig ved å lage en liste over hvordan livet ditt vil bli bedre når du oppnår målet ditt.
- 8) Gi deg selv en liten belønning hver gang du oppnår et delmål. Dermed holder du motivasjonen oppe og gir deg selv en følelse av at det går framover.
- 9) Gjør planene og framgangen din konkret ved å skrive dem ned etterhvert.
- 10) Forbered deg på at du kommer til å falle tilbake til gamle vaner innimellom. Behandle alle tilbakefall som midlertidige, heller enn en grunn til å gi opp hele greia

Kilde: Richard Wiseman, How to Keep Your New Years Resolution

man ikke har et stort, grunnleggende ønske klart for seg, da faller man av i første motbakke. Og så er det jo sånn at selv om man er motivert krever det en del viljestyrke å gjennomføre, sier han.

Psykologen tror også urealistiske ambisjoner spenner bein på en del nyttårsforsetter, selv om vi sjelden strekker oss veldig langt utenfor det vi kan tillate oss.

— Vi har en tendens til å ønske oss det som er oppnåelig, eller det som er i ytterkant av det som er oppnåelig. Det er en drivkraft, det er det som driver oss framover. Men det kommer et tidspunkt hvor vi ser hvor begrensningene ligger. Det er sårt, vanskelig og vondt å innse, men det følger med det å ha ambisjoner og det å være levende, sier Kjøs.

Kjøs sier selvutviklingens stadig økende plass i samfunnet handler om at vi har muligheten til det.

— Å realisere sitt potensial er noe som alle mennesker til alle tider har hatt lyst til. I dag har vi mulighet til å gjøre veldig mye, og da legger vi lista ganske høyt. Men det er en ganske ny ting, historisk sett har det vært forbeholdt veldig få mennesker å tenke at «det er viktig for meg å gjøre det jeg har lyst til», sier han. ►

NØYTRALT PERSPEKTIV. Filosofistudent Håkon Noren kom over coaching gjennom vervet sitt som leder for Studentenes fredspris i ISFiT. Der ble han tilbudt coaching av studenter ved masterstudiet i rådgivningsvitenskap ved NTNU, som en del av studiet deres.

— Hele greia handler jo om å gjøre den som skal bli coachet tryggere i sin rolle, til en bedre leder og til et bedre medmenneske, sier han.

Noren sier man får et mer nøytralt perspektiv på seg selv når man prater veldig åpent til en person man ikke kjenner så godt

— Det er lettere å se at «ja, jeg er jo egentlig ganske flink til det», og «det må jeg bli bedre på».

Du vurderer deg selv veldig strengt i ditt eget hode, men når du prater med en annen person får du et litt annet syn på deg selv, og det tror jeg alle kunne hatt godt av.

— **DU SKAL VÆRE PERFEKT.** Også rådgiver Lund tror for høye mål er en fallgrube, og peker på «Generasjon perfekt» som en del av problemet.

— Du skal være perfekt på alle områder. Du skal være god på skolen, god på trening og du skal spise

riktig. Det er noe med det å være realistisk. Og å starte litt i det små, sier hun.

Ifølge Lund er noe av det aller viktigste de gjør under motivasjonssamtalen å skrive en handlingsplan med SMARTe mål. De skal være Spesifikke, Målbare, Attraktive, Realistiske og Tidsbestemte.

— Jeg er opptatt av at det skal skrives ned, da forplikter det mer. Og så glemmer vi det veldig fort. Du

Vi liker at vi 1. januar kan våkne opp til en ny utgave av oss selv, selv om man gjerne våkner opp fyllesyk.

OLE JACOB MADSEN

kan være supermotivert når du sitter i en samtale med meg, men etterpå kan du tenke: «Hva var det egentlig jeg sa da? Jeg husker at det var kjempesmart». Når du har det på papiret kan du bruke det som motivator for å gå videre med målet ditt, sier hun.

Det er også viktig å få en god start om man skal klare å holde nyttårsforsettene. Om man for eksempel har som forsett å prioritere skolen mer nytter det ikke å tenke at eksamensperioden starter en måned før eksamen.

— Tenk på at det er en forberedelse til eksamen når du åpner den første boka dette semesteret. Allerede de første sidene du leser er en forberedelse til eksamen, sier Lund.

Påfyll av energi er også viktig, men lett å velge bort når andre mål føles mer presserende

— Hvis for eksempel trening gir deg energi skal du i alle fall trene i travle perioder. Det samme gjelder

kulturelle aktiviteter, kino, å være med venner, og å gå på kafe. Det er jo ofte det vi bortprioriterer når det blir travelt.

For det er et langt løp for de fleste når man skal jobbe mot målene sine. Lund sier det ikke er noe mål at man skal bli supermenn og superkvinner på alle områder i livet sitt.

— Det er noe vi jobber mye med, med selvfølelse. At jeg er god nok, at jeg aksepterer meg, sier hun.

Samtidig påpeker hun at man gjerne er der fordi man ønsker en endring, men sier det er viktig å ikke ha for stort fokus på selvtillit og alt man mestrer.

— Det er litt klisjeaktig, men har du det bra, så gjør du det bra. Og det ser vi jo; da er det ikke så nøyte, da har du ikke med deg den perfeksjonismen i alt du gjør. Da har du kanskje prioritert riktig for deg selv, sier Lund.

— **INDRE MOTIVASJON ER LUKSUS** Selv den mest viljesterke kan slite med å holde forsettene sine i perioder. Lund sier det er viktig å ha en indre motivasjon når det butter imot.

— Det er noe med å finne igjen det at «dette er noe jeg vil», at det ikke er noen andre som har sagt at du skal gjøre det. Hvis du finner igjen «vil-en» i det, er det lettere å gjøre det, sier hun.

Psykolog Peder Kjøs sier både ytre og indre motivasjon påvirker oss.

— Det kommer an på hva det er. Noen ganger kan ytre motivasjon være veldig effektivt, for eksempel det å betale husleia. Det er også et ytre press som får deg til å stå opp og gå på jobb hver dag, for de fleste, sier han.

Der det tidligere har vært ytre motivasjon som har styrt hverdagen vår, enten det har vært i form av en flokk som stoler på ditt bidrag, slaveiere, eller en familie som er avhengig av inntekten din for å overleve, kan de fleste i Norge i dag styre livet etter sin indre motivasjon.

— Det å være fri fra ytre press gjør at du er fri til å følge den indre motivasjonen. Det er en fantastisk situasjon å være i. Om vi ser på historien og verden som helhet er indre motivasjon en luksus, sier Kjøs.

«HERREGUD, HÅKON, DU ER JO SÅ FLINK!» Noren mener det økte fokuset på selvutvikling er en interessant utvikling.

— Jeg tenker at dette er veldig typisk i det superindividualistiske samfunnet vi lever i. Når du tenker på livet ditt og hva du vil er det ofte at «Jeg skal bli sånn og jeg skal bli det, og jeg skal ta mastergrad og tjene masse penger og vise andre at jeg er så bra.» Da passer det fint med en coach som kan hjelpe deg.

Samtidig stiller han spørsmål ved om det er en god utvikling, og tror fellesskapstenking kan være viktig.

— På den andre siden synes jeg dette med coaching og selvutvikling handler litt om at man går bort fra det samfunnet hvor man tenker at jo flere hus og biler man har, jo bedre vil man ha det. Hvis jeg er veldig urolig kan jeg ikke kjøpe meg ut av det, men jeg kan kanskje coache meg ut av det. Akkurat den biten er ganske positiv. Det er litt begge deler, sier han.

Noren mener fokuset er bra, men at det ofte ligger på feil ting.

— Jeg tenker at det er viktig å utvikle seg selv, men at man må tenke på hvilke mål man har. Utvikling er bra, men du må ha litt peiling på hvilken retning du vil i det lange løp, sier han.

For Noren skjedde én av hans største aha-opplevelser under coachingen, da han skulle gjøre en øvelse hvor han skulle se for seg selv i en situasjon han var nervøs for, og så coache seg selv gjennom den.

— Jeg tenkte «Herregud, Håkon, du er jo så flink!». Det var ganske rart, men det er det som er interessant. Når du føler deg rar og dum, det er kanskje da du lærer mest, sier han. **UD**

Å jage følelsen

Da en eventyrlig karriere var over ble savnet etter fotballbanen så stort at Claus Lundekvam fant trøst i alkohol- og rusmisbruk. Familielivet og den daglige rutinen ble redningen.

TEKST: Jahn Ivar Kjølseth FOTO: Anniken Larsen

– Vil noen andre ha, spør Claus Lundekvam journalisten og fotografen med vannkaraffelen i hånden. Vi takker høflig nei.

Kanskje er det litt passende at vi sitter og prater i et svært konferanserom som vi har lånt av hotellet han bor ved. Stoler og bord, med papir og penner med hotellogo, er satt opp. Det siste året har den tidligere fotballspilleren og nåværende trener for Bønes IL fylt flere konferanserom hvor han snakker om fotballkarrieren og sitt liv. Et liv med like mange høydepunkter som nedturer.

– Jeg satt igjen etter karrieren med et hus på 400 kvadratmeter, tre biler og en fantastisk familie. Men jeg var ikke happy. Jeg var langt i fra happy, sier Lundekvam rolig.

Livet var ikke alltid foredrag og vann.

SPILLENDE STOPPER. *Kan du beskrive veien fra bygde-Norge til England og Premier League?*

– Guttedrømmen. Jeg hadde spilt profesjonelt for SK Brann i tre år, og i 1996 skrev jeg kontrakt med Southampton. Det gikk en uke fra jeg signerte til jeg debuterte mot Nottingham Forest hjemme, forteller Lundekvam smilende.

– *Litt av en overgang.*

– Ja, det kan du si. Jeg var kjent for å bruke god tid med ballen, men i England var det så høyt tempo at du ble jevnet med jorda med en gang du nølte. Men jeg bet meg fast og lærte fort. Jeg var jo på mange måter en spillende stopper, og det var derfor manager Graeme Souness ville ha meg.

Lundekvam hever blikket og humrer for seg selv.

– Men du kan jo si at målprotokollen ikke akkurat er imponerende. Statistikken ligger vel på rundt én scoring for hvert femte år, sier han og refererer til tidligere manager Gordon Strachan, som uttalte at man kunne plassere et lik innenfor 16-meteren og det ville score oftere på hodet enn Claus Lundekvam.

LIVET I EN BOBLE. Livet som fotballspiller på toppnivå er vanskelig å forestille seg om man ikke har levd det selv. Lundekvam tar et stykke papir, og tegner figurer og former med pennen mens han prater.

– Vi levde alle i en boble. Det er først etter karrieren er slutt du kan se tilbake på hva du har vært med på. Jeg har vært ufattelig privilegert, sier Lundekvam.

Av talentfulle spillere han har spilt mot kan Lundekvam nevne i fleng.

– Jeg likte å spille mot profiler som Alan Shearer og Duncan Ferguson. For de kriget som helter, men de løp aldri fra deg. Jeg likte den krigen. Spillere som Michael Owen og Thierry Henry derimot, var et mareritt å møte når de hadde dagen. Jeg er stolt over den karrieren jeg har hatt. Det har vært eventyrlig.

Han presser pennen hardere i arket.

– Men når stadiondørene lukkes og flomlysene slukkes blir fallhøyden ekstra høy og tomrommet ekstra stort.

EN FASADE SOM MÅ OPPRETTHOLDES. Én takling i 2006 var det som skulle til. Lundekvams leddbånd i den ene ankelen rives av, og skademarerittet starter. Savnet etter banen er stort, og det er under denne perioden Lundekvam for første gang prøver kokain. Et misbruk som vedvarte etter karriereslutt.

– Det er umulig å erstatte følelsen av å løpe ut på en bane foran 30 000 til 80 000 tilskuere hver eneste uke, men du jager fortsatt den følelsen. År etter år med applaus og bekreftelse på det du gjør. Du blir hjernevasket på en måte, forteller Lundekvam.

– *Må man nå bunnen for å tørre å spørre om hjelp?*

– For oss i toppidretten er fallhøyden så stor at det nesten er nødvendig. Du har opparbeidet deg en fasade som du må opprettholde, og du har problemer med å vise svakhet. Misbruket mitt varte kun en treårsperiode, men det var intenst.

CLAUS LUNDEKVAM

Alder: 42 år.

Aktuell med: Boken *En kamp til*

- Spilte profesjonelt for SK Brann fra 1993 til 1996.
- Kjøpt av Southampton FC i 1996, og spilte over 400 kamper for klubben.
- Spilte 40 A-landskamper for det norske landslaget.
- La opp i 2008.
- Jobber nå som trener for 4. divisjonsklubben Bønes IL fra Bergen og som studioekspert i TV2.
- Er skilt og har to døtre.

TILBAKE: Gjennom oppfølging fra psykolog og støtte fra familien har Lundekvam tatt hverdagen tilbake.

NOE MENINGSFYLT Å GÅ TIL. Lundekvam legger ikke skjul på at det var garderobekulturen og den boblen han og lagkameratene levde i han savnet mest.

— Mens karrieren pågår så er du aldri alene. En av tingene jeg har måttet øve meg på er å være alene og være happy med det. Du savner rushet, og behovet for bekreftelse.

— *Og det er der **Bones IL** har kommet inn?*
— Der fant jeg en garderobe igjen. Når jeg tok over **Bones** var de på vei ut av seriesystemet i norsk fotball. Jeg gjorde noen enkle grep for å styrke lagånden, og nå har vi rykket opp tre ganger på rad. Jeg har blitt glad i de guttene, og det er veldig moro.

Bones IL ble en viktig del av veien tilbake. Lundekvam er ikke i tvil om hva som er nødvendig for å komme seg ut av avhengighet.

— Det viktigste er å ha noe meningsfylt å gå til, og for meg har fotballen alltid vært det mest meningsfylte. Fotballklubber kan muligens gjøre en bedre jobb i å tilrettelegge for spillere som legger opp.

Å GJENVINNE FAMILIENS TILLITT. Da han bestemte seg for å skrive bok om livet og karrieren var Lundekvam bestemt på to ting. I tillegg til historien om guttedrømmen, skulle boken også

handle om medaljens bakside. Og den skulle være så ærlig som mulig til læring for andre.
—Som en så offentlig person som jeg er, var det å være ærlig det eneste riktige. Jeg har blitt kontaktet av personer med lignende problemer, noe som er

Veien tilbake på kjøret er like kort for meg som andre tidligere rusmisbrukere.

CLAUS LUNDEKVAM

fantastisk. Tilbakemeldingene på boken har stort sett vært kjempegode. Skrivningen har vært viktig for terapien.

Han har gjenfunnet tilliten fra familien, noe som har vært livsviktig for prosessen. For ham har forholdet til døtrene vært vitalt.

— Vi har snakket mye om det de har sett og vært med på. De har reddet livet mitt på mange måter. Farsrollen står sterkt i meg i dag, og vi har et fantastisk forhold, forteller han stolt.

Å TAKLE HVERDAGEN.

Lundekvam har i dag fått livet tilbake. Han får jevnlig oppfølging av psykolog og støttegruppe, og han har flere ben å stå på i både **Bones** og i Premier League-studioet til TV2. Men han er ærlig på at fortiden ikke forsvinner så lett.

— Jeg har det ganske bra for tiden. Men veien tilbake til helvete ligger fortsatt på skulderen min og kommer nok til å gjøre det resten av livet. Veien tilbake på kjøret er like kort for meg som andre tidligere rusmisbrukere.

Å takle det dagligdagse har vært en evig kamp for en som har levd på toppen over halvparten av livet sitt. En evig jakt på bekreftelse og eufori må vike for det gjengse liv.

— Å finne glede i hverdagen er noe jeg aldri har kunnet før fordi jeg alltid var så høyt oppe og jaktet på noe nytt og bedre hele livet mitt. I dag handler jeg inn til uken, hjelper døtrene mine med leksene og kjører dem på trening. Jeg har lært meg å gå på jobb uten å få applaus og rød løper hver gang. Det føles fantastisk.

Å få bekreftelse fra andre er kanskje ikke like viktig som å gi seg selv bekreftelse. Det er en lettet Claus Lundekvam som sitter her i dag.

— Jeg er en snill og rolig gutt, egentlig. **UD**

<Digital diett>

Når mentale stimuli bare er en tommeltott unna, er det nødvendig å legge inn litt god gammeldags kjedsomhet i hjerneføden.

TEKST: Eirik Vågeskar ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

Husker du hvordan det var å komme til et ventorom før 4G-ens tid? Det gjør i alle fall jeg, for et ventorom var virkelig kjedsomhetens mekka da jeg var mellom ti og tjue: Stirre tomt ut i rommet eller lese *Allers* og *Tassen*? Valget er ditt. Og timen er forsinket.

Heldigvis fikk jeg meg smarttelefon for to år siden. Etter det har jeg ikke kjedet meg på et ventorom en eneste gang. Antallet ganger jeg har mistet bussen, ikke har funnet veien til en ny adresse eller vært uvitende om en stor nyhet har også blitt færre. Og ikke minst vet jeg alltid hva som skjer i vennekretsen min, uansett om jeg er på dass eller i nattmat-burgerkø.

For noen uker siden hadde jeg tid til å tenke. Jeg husker ikke hvorfor, men jeg tror telefonen var tom for batteri. Tankene gikk etter hvert inn på «dype» temaer, som hvordan jeg har endret meg som person på de tre årene jeg har vært i Trondheim. Det slo meg at jeg er blitt mindre flink til to ting: Å lage avtaler med venner og å lære meg unyttige ting, som å spille gitar eller hvordan man løser en Rubiks kube.

Etter hvert skjønte jeg at jeg ofte tar kontakt med folk eller lærer meg noe nytt dersom jeg kjeder meg eller er ensom. Men de siste to årene har jeg jo hatt en rask løsning på disse ekle følelsene: Ta smarttelefonen opp av lomma og chat med noen, eller finn noe artig på nettet. Når ubehaget forsvinner, legges telefonen i lomma igjen. (Eller så kan man fortsette litt til. Og litt til.)

Smarttelefonen har altså sine ulemper. Men jeg vil absolutt ikke demonisere eller undervurdere den. Deter med smarttelefoner som med maten jeg venter på i tidligere nevnte burgerkø (og ting man inntar tidligere på en slik kveld): Alt med måte.

Å spise et hurtigmatmåltid i ny og ne er ingen synd, men alle vet at hurtigmat hver dag ikke er del av en sunn livsstil. På samme måte tror jeg det er dumt å ty til mental og sosial hurtigmat hver gang anledningen byr seg: Bøker er bedre for hjernen enn Buzzfeed, og møter gir mer til et vennskap enn Snapchat. Konsekvensene av dårlig hjerneføde er kanskje ikke like tydelige som ved dårlig kosthold, men de finnes: Historiene du aldri leste, tankene du aldri tenkte, samtalene du aldri hadde.

Livsfarlig helsefokus

I folkehelsas navn føres det krig mot friheten, og lungene er neste slagmark.

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

KOMMENTAR

MATHIAS KRISTIANSEN

Journalist

Legeforeningen går ut i Aftenposten og foreslår å forby salg av tobakk til alle som er født etter millenniumskiftet. I et forsøk på å få en tobakksfri generasjon vil de nekte salg av tobakk til alle framtidige generasjoner.

Slike forbud har sjeldent vist seg å ha noen effekt. Forbudet mot alkohol i USA gikk jo ikke akkurat fantastisk, og samme nasjons krig mot dop har heller ikke ført til seier over narkotikum. Historien viser at forbud mot substanser generelt gjør at deres utilgjengelighet fører til kultstatus. I møte med det etablerte vil det som vanlig oppstå en kontrakultur, hvor tobakk ansees som kult. Men nå vil man ikke kunne kjøpe tobakk gjennom regulerte utsalg, men heller gjennom smugling og lignende.

Ikke bare står man i fare for å skape en mer destruktiv kultur rundt tobakksbruk. Men ved å forby tobakk virker det som at Legeforeningen har gitt opp kampen for å lære folk om problemene rundt, og tar en snarvei med å forby det. I folkehelsas navn vil Legeforeningen innskrenke folks frihet, basert på en fullstendig arbitrær grense. Ved å fjerne folks evne

til å styre sine egne liv viser Legeforeningen hvor enkelt det er å infantiliserer, i stedet for å bygge bedre grunnlag for egne valg.

Det er en sentral frihet å kunne ta egne valg. Burde ikke disse valgene tilhøre individene, heller enn staten eller en akademisk klubb som Legeforeningen? Det er viktigere at mennesker i Norge kan gjøre feil og vurdere hva de vil utsette seg selv for. Og det er i møte med valget om å røyke eller ikke at individet definerer deler av jeget. «Jeg røyker ikke fordi jeg verdsetter lungene mine». Eller «Jeg røyker fordi det er digg og jeg får sikkert ikke kreft». Disse er begge kontraster til: «Nei røyk, det kan jeg ikke få tak i fordi jeg er født etter år 2000».

Individet må myndiggjøres, ikke reguleres.

Men det handler egentlig ikke bare om røykeforbudet. Det virker rett og slett som at det viktigste i det moderne samfunnet har blitt å opprettholde menneskets eksistens. Så lenge folk puster er det greit, og alt som kan være farlig blir frarådet i en rekke eksperttips og lignende. Men burde ikke den private retten til å bestemme over hva man selv utsetter seg for stå høyere? Individet må myndiggjøres,

ikke reguleres. Det offentlige, og helsevesenet i sin helhet, burde være et veiledende og ikke et maktutøvende organ. Det er en grunn til at folk liker Gandalf bedre enn Saruman.

For det er noe som går igjen i dagens samfunn. Vi er redde for å utsette oss selv for noe som helst som kan minne om fare. Men livsgleden kveles av refleksvesten, og festen blir nok hakket døllere av «sunne» Tuborg Lite. Godt for helsa er det, og det hadde jo vært kjipt å blitt påkjørt. Disse kampanjene og den økte bevisstheten rundt ting som er «bra for deg» er kanskje akkurat det, men det innskrenker livets potensial.

Når folk ikke engang er i stand til å engasjere seg i miljøproblematikken og den utrolig ujevne fordelingen av goder i verden, så må menneskets vurderingsevne forsterkes, ikke innskrenkes. Ved å tillate valgfrihet i stedet for å fjerne den er vi naturligvis bedre rustet til å ta de vanskelige valgene. En livsgnist må tennes gjennom en myndiggjøring, og folk må få lov til å bry seg om seg selv og sine omgivelser.

Denne livsgnisten kveles i eksistensens navn. Og på tross av sin gode intensjon om å begrense tilgangen til en av de mest skadelige substansene i vår levetid, står Legeforeningen inne for en infantiliserende retorikk, hvor man helliggjør den jevne pulsen over livet.

STUDENTMEDIENE HAR OPPTAK!

Er du interessert i levende bilder? Trives du godt bak kamera?

Vi søker engasjerte folk til vår videoredaksjon. Her kan du blant annet lage underholdningsserier, videoreportasjer eller jobbe som tekniker. Dette er en gylden mulighet til å lære mer om hele videoproduksjonen.

Studentmediene har over 250 frivillige som jobber med alt fra video til IT-utvikling. Hos oss blir du en del av Studentersamfundet i Trondhjem, og et fellesskap på over 1000 frivillige studenter.

SAMFUNDET.NO/OPPTAK
SØKNADSRIST 22.01 KL. 23.59

foto.samfundet.no

STUDENTER SAMFUNDET

– Film er best på festival

Kosmorama arrangeres for tolvte gang fra 8.-16. mars 2016. Som en av Norges største filmfestivaler har de nå inngått et formellt samarbeid med NTNU.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: Magne Haneberg

Kosmorama er Trondheims internasjonale filmfesti- val, og samarbeidet med NTNU har pågått fra dag én via Institutt for kunst og medievitenskap. I de tidlige årene var mange i det miljøet med på å løfte Kosmo- rama fram i lyset.

– Tidligere har vi også samarbeidet med mange flere institutt, som for eksempel Institutt for historie eller Medisinsk fakultet. Ingen nevnt, ingen glemt, sier festivaldirektør Silje Engeness.

Nå formaliserer de et samarbeid som har vært der lenge, noe som gir Kosmorama potensial for et bredt samarbeid med mange ulike fagmiljø på NTNU.

– Vi har en klar ramme rundt opplevelsene, og mye i tillegg til selve filmene. Vi bruker å si at film er bra på kino, men best på festival, sier Engeness.

Ekspertene fra NTNU innleder ofte før filmer og for- teller litt om filmen du skal se, eller har spørsmåls- runder om et tema. Et av årets punkter er et seminar i samarbeid med NTNU, om kulturkritikkens betyd- ning med tanke på demokratiutvikling.

– Dette seminaret har mange gode aktører fra NTNU som bidrar. Liv Ullmann skal også snakke. Hun er hedersgjest på festivalen og æresdoktor for NTNU, så begge parter er veldig fornøyde med at hun kommer til festivalen, forklarer hun.

Filmpris for det lokale

Kosmorama og NTNU har mange felles interesse- punkter, som å få fram det ypperste byen har å tilby, og å bruke ressursene i Trondheim. De ønsker også å tiltrekke seg spennende miljøer utenfra. Nytt i år er derfor at Kosmorama og NTNU har opprettet en filmpris.

– Prisen vil gå til aktører som er virksomme i re- gionen og er med på å løfte midtnorsk film. Tidligere NTNUere tar steget fra å være studenter til å bli virk- somme både lokalt og internasjonalt, så vi synes det er fint å kunne påskjønne noen som vil jobbe med film i regionen, sier Engeness.

NTNU har brukt Kosmorama som praksisform tidligere, med medievitere som gjør deler av studiet sitt der. Studentfilmen *Urbud* hadde Norgespremiere på Kosmorama i fjor, og fikk deretter kinodistribu- sjon. Studenter fra NTNU som deltar på Kosmorama kan altså være med og få filmen sin på plakaten.

Erfaring gjennom frivillighet

Student i humanistiske fag Vilde Tiller Hagestande ved NTNU er veldig filminteressert og gleder seg til årets festival. Noe av det hun synes er gøy med festi-

valen er at det er mange filmer fra forskjellige land og nye, spennende regissører.

– Jeg gleder meg masse til årets festival, og er vel- dig spent på å se hvilke filmer de har på programmet i år. Jeg håper på å slå rekorden min med å se enda flere filmer enn det jeg gjorde i fjor, sier hun.

Hagestande har også jobbet som frivillig på festi- valen gjennom medielinjen hun gikk på videregå- ende.

– Som frivillig fikk vi mulighet til å ta bilder og skrive saker både om filmer og arrangement på Kos- morama, og det ble lagt ut på nettsidene deres. Det var veldig morsomt å kunne jobbe så praktisk innen- for noe så spennende, sier hun.

Hun synes Kosmorama er en av de beste festiva- lene hun har vært med på. Med festivalen sitt varierte program tror hun alle kan finne noe de liker, og at samarbeidet med NTNU vil åpne for muligheter slik at enda flere studenter får deltatt.

– I tillegg tror jeg festivalen vil bli enda mer synlig enn det den har vært tidligere, slik at flere får opplevd den, både ved å delta som frivillige og som publikum, sier Hagestande. **UD**

FLYR SØROVER: Trondheim og Samfundet må si farvel til et av sine store kulturarrangement.

Urørtfinalen flyttes fra Samfundet

Når vårprogrammet for Studentersamfundet slippes mandag, er det uten NRK. De siste seks årene har Urørt gjestet Storsalen, men nå er det slutt.

TEKST: Kristina Bye FOTO: foto.samfundet.no

Mange av dagens store norske artister har hatt sitt før- ste møte med Musikk-Norge under Urørtfinalen i den runde storstua i Trondheim. Artister som Team Me, Arif, John Olav Nilsen og Gjengen startet alle med Urørt, og opptrådte alle her i byen. Urørt har vært en arena for å vekke nye, norske artisters interesse for Trondheim. Nå flyttes finalen til Sentrum Scene i Oslo, i samarbeid med Bylarm.

Ønske om fornyelse

Musikksjef Mats Broch Bugge for NRK P3, Mats Borch Bugge, mener flyttingen av finalen til Oslo vil hjelpe artist-Norge.

– Bakgrunnen for at vi flytter finalen, er at vi har sett et behov for fornyelse de siste par årene. Vi ønsker å gjøre den viktigere for norske artister og publikum, og med det også synliggjøre NRK P3 Urørt i større grad, sier han.

Flyttingen av finalen har skapt stor debatt blant lo- kale NRK-aktører, noe lederen for Studentersamfun- det, Øyvind Bentås, har merket seg.

– Lokalt har jeg inntrykk av at de ønsker å være her, men avgjørelsen er tatt sentralt. Motivasjonen er selvfølgelig å spare penger, men Samfundet har til- budt gunstige avtaler, og har større publikumskapasi- tet enn de fleste arenaer. Mye av dette kan vi og NRK takke de frivillige for. Jeg tviler på at det finnes arena- er i Oslo som er like gunstig på utleiefronten som oss.

Mangfoldig kulturmiljø

Selv om Samfundet nå mister et stort arrangement, er Bentås optimistisk til det nye semesteret, selv uten hjelp av NRK. Tap av en inntektskilde er ikke det vik- tigste, ifølge Bentås. Han trekker fram at konsekven- se for Studentersamfundet er mange, men det verste er å ikke få vise hva de er i stand til.

– Kompetansen til de som arrangerer konserter på Samfundet er ettertraktet i resten av byen. Urørt- finalen er av de absolutt største arrangementene som avholdes her, og det er dermed erfaring man går glipp av.

Bentås understreker at han ikke tror kulturmiljøet

i Trondheim kommer til å lide veldig av NRKs avgjø- relse.

– Det kulturelle miljøet i Trondheim er stort og svært mangfoldig, med mye satsingsvilje, så jeg tror ikke at man svekker det generelle tilbudet ut mot be- folkningen, sier han.

Spennende vår i møte

Det er knyttet stor spenning til hvordan vårprogram- met til Studentersamfundet kommer til å være. Alle- rede er det sluppet store norske artister som Karpe Diem og Susanne Sundfør, men om det kommer en erstatning for Urørt-finalen, kan ikke Bentås love.

– Det er bare å følge med framover!

NRK og P3 skal også være tilstede utenfor hovedsta- den.

– P3 skal være til stede ute i landet. Vi flyttet for få år siden P3s store og viktige event P3-Aksjonen fra Oslo til Trondheim, og vi jobber parallelt med å ut- vikle andre egnede konsepter utenfor Oslo, avslutter Bugge. **UD**

FESTIVAL: Snart sparkes Kosmorama i gang, noe å glede seg til for alle Trondheims filminteresserte.

Usikker på hvilke kulturlanseringer du skal se fram til i 2016?

Radio Revolts kulturredaksjon gir deg det aller viktigste.

TEKST: Redaksjonen

Foto: EA

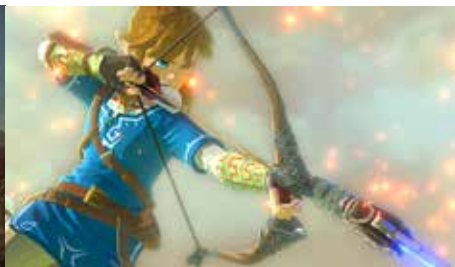

Foto: EA Foto: Jonathan Olley, Lucasfilm

Foto: Nordisk Film Distribusjon

VR blir virkelighet

Vi har ventet på at virtuell virkelighet skal bli et faktum i nesten fire år. Eller var det siden 1980-tallets *BattleZone*, kanskje? Noen har vel strengt tatt hatt det i tankene siden novellen *Pygmalion's spectacles* fra 1935. Ventetiden avhenger av hvor optimist du har vært. Vi har ønsket oss VR omtrent like mye som flyvebrettene fra *Back to the Future*. «Hoverboards» fikk vi dessverre ikke i 2015, men i 2016 tar moderne VR steget fra utviklerverkøy til fullverdige produkter. Det er intet mindre enn tre alternativer å velge mellom. Ønsker du deg Oculus Rift, HTC Vive eller Playstation VR? Uansett om du vil slenge deg på VR-toget i 2016, eller venter til en billigere generasjon om noen år vil månedene framover bli veldig spennende for alle som er interessert i teknologi.

Zelda til Wii U

2016 er året vi endelig får et nytt konsollspill i den klassiske *The Legend of Zelda*-serien, for første gang siden *Skyward Sword* på Wii i 2011. Det vi har sett så langt tyder på at vi får en estetisk nydelig verden å utforske, kombinert med en forfriskende ny måte å spille Zelda-spill på. I stedet for å mestre det ene tempelet etter det andre i en forhåndsbestemt rekkefølge, kan du denne gangen gjøre nøyaktig hva du vil i en stor og åpen verden. Nevnte vi hvor vakert det er? Vi gleder oss til å se hva Nintendos dyktigste utviklere har satt sammen denne gangen, og vi krysser fingrene for at resten av spillet blir like bra som utseendet.

Mass Effect: Andromeda

BioWare har mykje å leva opp til etter den mildt sagt kontroversielle slutten på *Mass Effect 3*. Med deira nyaste storsatsning, *Mass Effect: Andromeda*, må dei få oss investert i ei heilt ny verd, nye karakterar, og nye antagonistar. BioWare har hatt stor suksess med blant anna *Dragon Age: Inquisition*, som lovar godt for *Andromeda*, men utviklinga har óg hatt eit par hindringar så langt. Spelets sjefsutviklar slutta brått i desember og det florerer ryktar om interndrama hos BioWare. Likevel tydar alt på at vi vil få eit nytt action-pakket romdrama i sann *Mass Effect*-stil, og eg gleder meg til nye eventyr i ein galakse langt, langt borte.

Nerdeprat

Radio Revolts spillmagasin, Nerdeprat, gir deg det viktigste fra de interaktive mediers magiske verden. Hør programmet på DAB hver onsdag klokka 17.00, eller på podkast på dusken.no/radio/nerdeprat.

Love

Gaspar Noe er en av de regissørene som driter i trenden med filmer som passer for både barn og voksne. Den argentinske regissøren er beryktet for å behandle vanskelige temaer på en direkte og oppsiktsvekkende måte. I filmen *Irréversible* skildrer han en brutal og grafisk voldtekt, og filmen har blitt beryktet for å være så voldelig og grusom at de fleste vil føle seg tvunget til å se vekk. Med *Love* velger han å ta for seg temaet kjærlighet, som gjør det vanskelig å vite nettopp hva man skal forvente. Dette kan bli en intens studie av menneskelig seksualitet i all sin kompleksitet, vist gjennom et utradisjonelt forhold mellom to kvinner og en mann. Alternativt kan det bli litt god, gammeldags porno. I 3D. Uansett noe du sjeldent ser på kino.

Filmofil

Filmofil serverer to deilige timer med filmnyheter, -anmeldelser og dyptpløyende diskusjoner hver torsdag klokken 20.00. Hør Radio Revolts filmalibi på DAB, eller på podkast på dusken.no/radio/filmofil/

Foto: Oktober

Foto: Oktober

Bokbaren

Bokbaren er Radio Revolts litterære alibi, i bred forstand. Bøkenes fyrster og fyrstinner dukker opp i DAB-radioen din hver tirsdag fra 20.00, i et program som gjør alt de ser på om til litteratur. Du finner dem på dusken.no/radio/bokbaren/

Litteraturhus i Trondheim

Endelig får Trondheim sitt eget litteraturhus! Det skulle bare mangle, ettersom de kulturelle metropolene Bergen og Fredrikstad allerede har et eget hus for litteraturselskere. Målsettingen om å få et eget lokale i løpet av høsten 2016 er realistisk nå som Trondheim kommune har bevilget 300 000 kroner til «huset» i 2016, og 800 000 kroner hvert år fra 2017. Til tross for at det ikke finnes noe fysisk hus enda, er Litteraturhuset i Trondheim allerede en aktiv organisasjon, med kule arrangementer som Poesiti og Mykles Mat og samarbeidsprosjekter med forlaget Beijing Trondheim. Samarbeid blir også viktig i tida framover. Litteraturhuset blir sannsynligvis liggende i tilknytning til Trondheim Folkebibliotek og den nye kunsthallen som kommer i den gamle brannstasjonen.

Rouge One: A Star Wars Story

Mange av oss ble positivt overrasket over *Star Wars: The Force Awakens* da den hadde kinopremiere julen 2015. Desember 2016 skal vi igjen tilbake til *Star Wars*-universet, men ikke Episode VIII. Denne gangen skal vi se hva som skjedde før *A New Hope*. *Rouge One* handler om hvordan opprørsstyrkene klarte å stjele planene til den første dødsstjernen. Dette virker som et veldig spennende konsept. Siden vi skal tilbake til før den originale trilogien kan det hende noen kjente figurer kan gjøre en aldri så liten gjesteopptreden. Vi krysser fingrene for at vi ser Darth Vader igjen. Mens alle venter spent på Episode VIII i 2017 kan vi kose oss med en ny film i et stadig voksende univers i desember.

The BFG

Det er noko med adaptasjoner av Roald Dahl sine bøker som alltid klaffer. Kanskje det er det levande, forklarande språket, eller dei fantastiske illustrasjonane, men det har liksom alltid fungert, frå *Matilda* på 90-talet til 2000-talets *Charlie og Sjokoladefabrikken*. Med Steven Spielberg i registolen skal det ein del til for å ødelegge *The Big Friendly Giant*. Filmen handlar om den unge jenta Sophie som blir venen til den einaste kjempen som ikkje ét små barn, men berre vil dele ut gode draumar. Boka handlar om fantasi, mot, venskap, og det å vere annleis. Den har tøffe småjenter, snille kjemper og masse prompting. Filmen vart regissert av Steven Spielberg. 'Nuff said.

Knausgård's nye bøker

Karl Ove Knausgård er for tiden norsk litteraturs største eksportvare. Med gode anmeldelser, høye salgstall og litteraturpriser i land som USA, Storbritannia og Tyskland, har Knausgård etablert seg som en internasjonal anerkjent forfatter. Nå er han midt i en bokserie bestående av fire bøker, en til hver årstid. To er allerede utgitt, *Om høsten* og *Om vinteren*, og to nye forventes i løpet av våren og sommeren 2016. I motsetning til den selvopptatte *Min Kamp*-serien dreier det seg ikke om ham selv, men om virkeligheten rundt oss. De fire bøkene om årstidene består av korte tekster og hit til i serien har Knausgård levert tankevekkende observasjoner i gnistrende språk. Det lover godt for fortssettelsen.

Oslo calling

NRK flytter Urørt-finalen fra Trondheim til hovedstaden. Er Norges kultur-
liv i ferd med å bli for sentralisert, eller er det bare en nødvendig utvikling?

TEKST: Mats Vederhus ILLUSTRASJON: Inger Sidnoia Krajci

De norske festivalene finnes i hele landet, fra Træna i nord til Mandal i sør. De fungerer som ankere som mye av norsk kulturliv sentrerer rundt, enten det dreier seg om Sjømatfestivalen i Mandal eller Øya-festivalen i Oslo. Forsker Emma Lind ved forsknings-instituttet Agderforskning har slått fast at nordmenn er det folkeslaget i verden som bruker mest penger på festivalliv.

Likevel kan man se tydelige tegn på økende sentralisering av kulturfestivaler og -institusjoner. Hva betyr dette for landets musikkbransje? Og stemmer det at for mye av norsk kultur er sentrert rundt Oslo?

Professor Bjørn Rasmussen ved Institutt for kunst- og medievitenskap på NTNU mener det ikke nødvendigvis er slik at for mye av norsk kultur har blitt sentralisert.

— Jeg har fått spørsmålet fra tid til annen, og det er vanskelig å svare på, fordi kulturlivet endrer seg fra år til år. Den kulturpolitiske makten i Norge har tyngdepunkt i Oslo, fordi det er der de kulturpolitiske institusjonene og beslutningstakerne er. Det er dermed naturlig at disse har sin umiddelbare horisont på Østlandet.

Han påpeker også at det utvikles nye initiativer fra år til år, noe som kan være med på å forskyve makten.

— Innenfor mitt eget fagfelt, teater, har det nå kommet en treårig skuespillerutdanning ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, slik at makten har blitt forskyvet utover i distriktene.

Når hovedstadsmediene nærmest overser at det finnes et høyst livskraftig og mangfoldig kulturliv utenfor Oslo, gir det et misvisende bilde av hva Norge har å by på av kunst- og musikkuttrykk.

Musikkutvikling i hele landet. Urørt-finalen flyttes fra Trondheim til Oslo for å fungere som avslutning for bransjetreffet Bylarm. Festivalsjef, Bård Flikke, for Pstereofestivalen i Trondheim, har ikke tro på at flyttingen er til det beste for artistene.

— Finalen hadde nasjonal oppmerksomhet fra før. Jeg tror ikke den kommer til å få like stor oppmerksomhet nå når den settes i sammenheng med Bylarm. Det er samtidig litt rart at de legger den på en lørdag, fordi det er dagen da mange av de internasjonale delegatene forlater Bylarm.

Han mener det er ekstremt viktig å ha andre arenaer for Musikk-Norge å møtes enn i Oslo-gryta.

— Det er viktig i et land som Norge at musikkutviklingen foregår i hele landet. Jeg er ikke spesielt glad for at finalen ble flyttet. Jeg tror det har en sammenheng med at P3 Gull har fått for mye fokus og stjeler økonomiske ressurser fra Urørt.

Han mener NRK har et særskilt ansvar for at musikkutviklingen er fordelt over hele landet.

— Det heter tross alt Norsk Rikskringkasting, og

i det ligger det at det skal være en kringkaster for hele landet. Media er i en utsatt situasjon med dårlig økonomi, men NRK står i en særstilling fordi de har et annet mandat enn resten av mediebransjen.

Flikke minner om at Bylarm startet i Trondheim i 1997. Han mener at det faktum at det ble flyttet til Oslo skapte rom for lokale motreaksjoner som Trondheim Calling.

— Sentralisering kan bidra positivt til musikkmiljøet i Norge, men det er en for enkel løsning.

Nødvendig for å overleve. Tord Krogtoft, festivalsjef for Øyafestivalen, er uenig i at for mye av kulturlivet i Norge er sentrert rundt Oslo.

— Som hovedstad, og etter hvert en av Europas viktigste konsert- og kulturbyer, er det naturlig at Oslo har et svært rikt kulturliv. Jeg oppfatter ikke at flyttingen av Urørt går på bekostning av kulturlivet i andre byer eller regioner.

Krogtoft er vokst opp i Nord-Norge, og forteller at man der har kulturinstitusjoner som Riddu Riddu i Kåfjord, Tromsø Internasjonale Filmfestival i Tromsø, Festspillene i Harstad, og Vinterfesttuka i Narvik.

— Samtidig finnes Festspillene og Bergen Live i

Bergen, samt Slottsfjell i Tønsberg, bare for å nevne noen. Trondheim har Olavsfestdagene, og ikke minst Trondheim Calling, som jeg har inntrykk av at bare blir bedre og viktigere for musikkbransjen for hvert år som går.

Han tror ikke at flyttingen kommer til å påvirke Musikk-Norge i stor grad.

— At Urørt-finalen legges til Bylarm tror jeg er en god idé. Det at Bylarm er blitt permanent i Oslo er et annet spørsmål. For Trondheims del er jo Trondheim Calling et veldig godt alternativ til det Bylarm var de årene de flyttet rundt på seg fra by til by.

Krogtoft påpeker at sentralisering kan være et viktig verktøy.

— Sentralisering kan være nyttig for å effektivisere drift, noe som kan være nødvendig for å overleve. Dette slipper heller ikke kulturlivet unna.

Helt inntil for noen år siden hadde for eksempel Universal Music eget trondheimskontor, men dette

ble vanskeligere å forsvare økonomisk etter hvert som det fysiske platesalget gikk ned.

Han mener at man ofte ikke har noe annet valg enn å sentralisere.

— Viktigere her er at de lokale kreftene ser mulighetene, og samarbeider om å bygge opp noe nytt i tomrommet som oppstår, for eksempel nå når Urørt flyttes til Oslo.

Lite nytt under solen. I Trondheim ligger Rockheim, som er det nasjonale museet for populærmusikk. Direktør Sissel Guttormsen mener det ikke er noe nytt at musikere eller band søker seg til Oslo.

— Men når hovedstadsmediene nærmest overser at det finnes et høyst livskraftig og mangfoldig kulturliv utenfor Oslo, gir det et misvisende bilde av hva Norge har å by på av kunst- og musikkuttrykk.

Hun peker også på at NRK har et spesielt samfunnsopdrag.

— Det ligger et stort ansvar på NRK med sitt distriktpolitiske mandat. Derfor er det også beklagelig at Urørt flyttes fra Trondheim.

Sentraliseringen av Kultur-Norge mener hun er et fenomen som har foregått i mange år, men at det ikke er enkelt å måle effekten av den.

— Vi skal ha med oss alt det flotte som skjer rundt i landet. Trondheim Calling har blitt vel så viktig som Bylarm for fremadstormende band og burde vært en opplagt samarbeidspartner for Urørtfinalen.

Guttormsen påpeker at jazzlinja og Institutt for musikk ved NTNU har dyrket fram dyktige talenter i årevis, som igjen har ført til band som Highasakite og Broen.

— Glem ikke bergensbølgen fra noen år tilbake, Kulturhuset i Gimle, eller Rockeklubben i Bodø som Kråkesølv kom ut fra. Det kommer mye spennende musikk og kultur fra de såkalte distriktene, og mye skjer i Trondheim nå, avslutter hun. **UD**

Tjue-føkkings-seksten. Er vi klare? Selvsagt.

Den nye året er i gang, og flere av Trondheims konsertscener har allerede sluppet godbiter fra vårens program.

TEKST: Anna Melkild

Forhåpentligvis er alle ferdig med «Hva fikk du til jul i år? HAHA, det har ikke vært jul i år!»-vitsen på nåværende tidspunkt. Har vi alle gått tilbake til Husmann-knekkebrødene etter to uker med medisterkake på brødiskiva? Julemusikken er ikke lenger lastet ned til offline på mobilen? Det er godt å høre. 2016, med sine 366 dager, er i gang, og Trondheims mange scener har allerede sluppet flere av vårens godbiter.

Samfundet

La oss begynne med Samfundet. Allerede fredag 22. januar kommer rapperen Oral Bee, og dagen etter spiller kritikerfavorittene Broen på Klubben, med sitt geniale debutalbum *Yoga* i ermet. Den påfølgende lørdagen spiller dyktige Hanne Kolstø samme sted. Hun ga i slutten av fjoråret ut sitt femte album på fem år, og *While We Still Have Light* bør sjekkes ut om du ikke allerede har gjort det.

Det er klart vi alle gleder oss til Karpe Diem 6. februar. Duoen tok landet med storm i høst med trippelt singelslipp. Med sine hardtslående tekster formidler de et viktig og tidsriktig budskap kledd i en fengende og velprodusert drakt.

Den hippeste visesangeren noensinne, Daniel Kvammen, spiller i Storsalen fredag 12. februar. Dette har potensial til å bli en helg av dimensjoner, for dagen derpå kommer fantastiske Aurora til Det runde røde.

Stjerna fra Os har kapret alles hjerter, og 11. mars slipper hun endelig debutalbumet *All My Demons Greeting Me As a Friend*. Som oppvarming på konserten har Aurora med seg et annet stjerneskudd fra den norske vestkysten, nemlig dePresno, som gjorde en fantastisk konsert på Klubben i november. Han ble Ukas Urørt med låta «Stranger in Disguise», og 2016 kan fort bli hans år, med både 1 Bylarm og Eurosonic på tapetet allerede.

Atlantar er en av mine absolutte favoritter, og 20. februar kan du digge til deilig ørkenrock på Klubben. Den siste helgen i februar blir også en høydare, med Silja Sol på fredag, og de ansiktsløse svenskene i metalbandet Ghost på lørdag.

Selveste Nico og Vinz inntar Storsalen 4. mars, og jeg tipper de vil lage vanvittig god stemning som kan få selv vriompeisene til å vrikke på dansefoten. Vår alles Susanne Sundfør spiller hele to konserter uken etter. Du er nødt til å få med deg geniet som de siste årene har gitt oss så mye musikalsk magi.

Mossebandet Death by Unga Bunga, kjent for sine energiske liveshow, gjør at lørdag 9. april blir en kveld spekket med eufori og endorfiner. Ringrevene i Motorpsycho, som stadig hylles av et samlet pressekorps for sine konsertopptredener, kommer 16. april.

Den Spellemann-nominerte bransjeveteranen og soloplatadebutanten Bror Forsgren spiller på klubben 5. mars. Vi er også så heldige å få besøk av sunnmøringen Tellef Raabe 2. april, med sin mørke stemme, sjarmerende anekdoter og dystre tekster.

Og hold dere fast: Turboneger er også blant Samfundets siste slipp.

I tillegg kan du dette semesteret få med deg blant andre Maria Mena, Madcon, Hvitmalt Gjerde, Unge Ferrari, Oslo Ess, og Comet Kid på Samfundet.

Brukbar/Blæst

Brukbar/Blæst nøler heller ikke med å sparke i gang konsertåret. A-laget, bestående av selveste Store P, Vågard, Girson, og DJ Boge, inntar Solsiden allerede 16. januar. Rockerne i Ondt Blod vil sammen med den trondheimsbaserte powerduoen Barren

Womb gi oss en rå fredagskveld 22. januar.

Hvem har ikke hørt megahiten «Younger», her til lands, godt hjulpet fram av Kygos remix av låta? Dama bak originalen, svensk-gambiske Seinabo Sey, kommer til Trondheim 17. februar. Du kan danse, digge og lytte. Helst alt sammen. På en gang.

Anne Lise Frøkedal har vært sentral i band som I Was a King og Harrys Gym, og 1. april kommer Frøkedal & Familien til byen. I 2015 ga Frøkedal ut flere sterke singler, så forventningene er høye.

Silvana Imam er en halvt syrisk, halvt litauisk, lesbisk rapper bosatt i Sverige, og 8. april kommer hun til Trondheim. Med tydelige politiske budskap og attitude tar hun med seg samfunnsdebatten på scenen. Som P3s musikkssjef Mats Borch Bugge kommenterte etter Bylarm i fjor, er dette noe norske artister kan strekke seg etter. Hun utfordrer og rører, og fy fader som jeg gleder meg til denne kvelden!

Familien

Veteranene i den norske rapgruppa Warlocks tar over *Familien* 28. januar, og dagen etterpå kommer de rå garasjerockerne i Kristopher Schau-prosjektet The Dogs, aktuelle med albumet *Swamp Gospel Promises*. Trondheims kjære rockebule, vi gleder oss til flere slipp!

Byscenen

Hvem har ikke gledet seg til soloartisten The Tallest Man on Earth siden nyheten om at han kommer til Trondheim 24. januar? Med sin såre stemme og sine tidløse låter treffer han oss rett i hjerterota.

Farmers Market feirer sølvbryllup i 2016, og 12. februar kan vi være med og feire at de erfarne gutta har eksistert et kvart århundre som band med bulgarsk folkemusikk, jazz, pop, og humor. Medleyen «Tales of the Unexpected» er verdt turen, og det er ikke uten grunn at Stian Carstensen kalles for en av landets aller fremste multiinstrumentalister.

Norgesvennen Lissie spiller to konserter den siste uka i februar, etter at den ordinære konserten ble utsolgt på kun fire timer. Dama fra Illinois har besøkt Trondheim flere ganger tidligere, og det er ingen tvil

om at hun fremdeles er en yndling her i byen.

Jeg gleder meg også stort til Minor Majority 5. mars. Med en pils i hånda og Pål Angelskårs myke stemme fra scenen, er det store muligheter for hjer-tevarmende øyeblikk denne kvelden. Kun én uke senere kan vi høre enda en behagelig og flott stemme på samme scene, nemlig svenske Anna Ternheim.

Fra det rolige og dempede til det hardere og mer upbeat: 4. mars spiller Hurra Torpedo i byen, og alle bør få med seg blant andre Kristopher Schau og Egil Hegerberg spille rock med hvitevarer. Spidergawd inntar Byscenen 12. mars med sin rocka ørkenboogieblues. Deretter kommer de psykedeliske rockerne i Graveyard på besøk 19. mars.

Puh. Det var alt for nå. Jeg har helt sikkert oversett noe, og vi har garantert flere godsaker i vente. Uansett blir det en vanvittig god konsertvår. Da gjenstår det bare for oss å huke av i kalenderen, og avgjøre hvilke konserter vi skal bruke opp storstipendet på.

Det er viktig å begynne å glede seg, for det har vi all grunn til å gjøre.

Og folkens, i februar er det Trondheim Calling. **UD**

Våren i konserter

Vi har tatt en prat med tre av Trondheims musikkscener om vårens bookinger.

TEKST: Anna Melkild

ANTIKVARIATET, ved Kriss Stemland

Hva er dere mest stolte av å ha booket på vårens konsertplakat?

– Av bookinger framover er vi spesielt stolte over å få kanadieren Geoff Berner på besøk (2. mars). Han kommer til byen for å trollbinde publikum med sitt trekkspill og sin unike blanding av humor, og klezmer-aktige musikk. Han er et fantastisk låtskrivertalent og vi er helt sikre på at publikum kommer til å bli trollbundet av denne herlige snålingen. Med seg på laget har han den lokale frøkna Ingrid Galadriel Aune, som skal få folk til å rødme med sine griseviser.

Hva fokuserer dere på når dere setter sammen konsertprogrammet?

– Når vi setter sammen programmet prøver vi alltid

å holde fokus på balanse. Vi vil gi publikum en så solid konsertopplevelse som mulig, men vi er også opptatt av at og nykommere skal få lov til å prøve seg.

Hvilke konserter gleder du deg mest til?

– Jeg gleder meg til så mangt i tiden framover. Baker Hansen, jazzgruppa som covrer Chet Baker på nynorsk, kommer til å bli en definitiv høyde (6.mars), og den fantastiske William Hut kommer på besøk 18.mars. Vi har også noen løse planer i begynnelsen av mai som vi tror kan gå inn i historiebøkene som noe av det feteste som har skjedd på Bakklandet i moderne tid. Bare å følge med!

BRUKBAR/BLÆST, ved Andrew Anfinnsen

Hva er dere mest stolte av å ha booket på vårens konsertplakat?

– I skrivende stund jobber vi fortsatt med å spikre mye av programmet, men vi er selvfølgelig veldig happy med å ha booket svenske Seinabo Sey.

Ikke overraskende - hun er en av Nordens største popstjerner om dagen, og blir vel neppe å se på noe annet enn festivalscener og større konserthaller framover i tid.

Hva fokuserer dere på når dere setter sammen konsertprogrammet?

– Norske konsertscener holder jevnt over høy standard, men litt for ofte finner man de samme artistene på turné år etter år. Vi er opptatt av å levere konsertopplevelser du kanskje ikke forventer i Trondheim, og booker ikke band på nytt med mindre de har tatt et spennende steg videre siden siste runde. Utover det prøver vi å dekke alt fra lokale nykommere til internasjonale tungvektene, uavhengig

om det er indie, metall, hip-hop, elektronika eller pop. Det er tross alt 2016 - så lenge artisten skiller seg ut har ikke sjangeren mye å si.

Hvilke konserter gleder du deg mest til?

– Personlig synes jeg det er utrolig gøy å kunne jobbe med en bredde fra moderne pop til gamle kult-helter - som Blind Idiot God, en instrumentaltrio fra New York som forener punk, dub og metall til et helt vilt og intenst uttrykk. De holdt opprinnelig på sent på 80-tallet, men ga ut ny skive i fjor til strålende mottagelse, og har blant annet blitt booket til den renommerte Roadburn-festivalen i Nederland, hvor bookingsansvarlig skal ha uttrykt seg om at bandet representerer alt de elsker med musikk. Det kaller jeg for ros!

SAMFUNDET (STORSALEN/KLUBBEN), ved Sondre Kvam og Ida Semb

Hva er dere mest stolte av å ha booket på vårens konsertplakat?

– Vi kan trekke fram Ghost, Nico & Vinz og Susanne Sundfør. Samtidig er det kult å få tilbake etablerte navn som Turbonegro og Motorpsycho. I Klubben er det kult at vi fikk til Bror Forsgren og Atlanter. Nye og spennende artister som Unge Ferrari og Tellef Raabe gjør programmet variert.

Hva fokuserer dere på når dere setter sammen konsertprogrammet?

– Vi satser på variasjon og høy kvalitet. Det er mye norsk musikk på programmet i år, og det er vi veldig stolte av. Vi satser på sjangerbredde og vil ha noe for alle.

Hvilke konserter gleder dere dere mest til?

– Vi gleder oss veldig til å se Ghost i Storsalen. Det tror vi blir vårens høydepunkt.

flere sjangre, Byscenen har en stor ”crossover appel” og egner seg til mange ulike stilarter.

Hvilke konserter gleder du deg mest til?

– Personlig gleder jeg meg mest til The Tallest Man on Earth, Graveyard og Spidergawd, men vi annonserer også flere artister framover så det er bare å følge med.

Kulturkalenderen

12.januar - 26.januar
turleder kalkun

22.

TIRSDAG 12. JANUAR Antikvariatet

Klokka 20.00: Antikvariatet fortsetter tradisjonen med Kleintirsdag også i 2016. Vær klein selv, eller hør på andre lage god kleinhetsstemning på Bakklandet. Øl på en tirsdag er heller aldri feil!

Cicignons plass

Hele døgnet: Synes du det er kjedelig i kalde Trondheim uten snø? Har du alltid drømt om å gå på skøyter midt i sentrum? Nå kan du skøyte under de lysende trærne ved Nova Kinosenter, hvis du klarer å stå oppreist da. Ta med egne skøyter, eller lei der!

ONSDAG 13. JANUAR Antikvariatet

Klokka 20.00: Trond Trudvang er tilbake i Trondheim etter en hyggelig konsert i desember 2013. Nå skal hans nye plate presenteres, og det forventes å bli en lun og spennende kveld!

Good Omens

Klokka 20.00: Det er duket for årets første open mic night. Nå kan du endelig få bruke vitseboken du fikk til jul, eller se om andre skapkomikere kan få deg til å le. Prisen er i hvert fall ikke latterlig, det er nemlig gratis inngang her i kveld!

TORSdag 14. JANUAR Edgar

Klokka 20.00: Hvem sier at man ikke kan se på radio? Ta en øl, en kaffe, eller et stykke sjokoladecake og nyt det direkte sendte radioshowet med to av Radio Revolts program; Helsebror og Harselas. Dette blir alt annet enn en rolig kveld på Edgar.

Familien

Klokka 22.00: Det norske punkrock-bandet Ripoff smeller av en nyttårskonsert denne kvelden. Savner du påfyll av god gammeldags sk8epunk, og vil du endelig gå med hanekam igjen, er det hit du må ta turen.

Ila Brainnstasjon

Klokka 20.00: Ønsker du en roligere kveld blir det herlig singer-songwriter-musikk med Trondheims egne Susanne Araya på Ila.

FREDAG 15. JANUAR BrukBar/Blæst

Klokka 23.00: Fikk du ikke danset nok i ferien? Diskorama Records viser frem ny og dansbar klubbmusikk og har med seg Reggie Got Beats og Mathias Stubø denne kvelden. Det loves god stemning på dansegulvet, enten alene, med venninna di eller Tinder-daten.

Ila Brainnstasjon

Klokka 21.00: Got the blues? Ingenting kurerer det som en herlig blueskveld med lokale musikere og jamming. Fri inngang er det også!

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Det er endelig åpningshelg på huset, og året starter med festival på Knaus. Denne kvelden spiller både Teddy and the Love Gang, Kongle og Skalla. Det blir en lang musikalsk kveld, og det lover godt for 2016 på det kjære Røde Runde.

LØRDAG 16. JANUAR Nidarosdomen

Klokka 11.00: Har du kun sett Nidarosdomen fra vinduet på bussen? Bli heller med på en annerledes lørdag med vandring i Nidarosdomens krypt, hvor du finner Norges største samling av middelalderse gravsteiner. Ekstra spennende hvis du er et medium, men interessant uansett.

Studentersamfundet

Klokka 19.00: Årets første Samfundsmøte står for tur, og denne kvelden skal Per Fugelli og Mimir Kristjánsson se på hva Norge kan vente seg i 2016.

Klokka 23.00: Knausfestivalen fortsetter musikkhelga med Bright og Låkt. Det er ingen grunn til å ta en tidlig kveld; slappe av kan du gjøre i morgen.

SØNDAG 17. JANUAR Antikvariatet

Klokka 21.00: Glemte du instrumentet ditt hjemme i jula? Null stress, det er Lørdag på Søndag og Antikvariatet låner det til deg, såfremt du spiller det på scenen i bokbaren.

MANDAG 18. JANUAR Fru Lundgreen

Klokka 20.00: Fru Lundgreen gir en god start på uka med temaquiz denne mandagskvelden. Kveldens tema er TV- og dataspill, så nå får du kanskje endelig bruk for alle timene du har brukt på det.

Blusvollbakken

Klokka 14.30: Ta slalomskiene på naken og ta beina fatt til Trondheims bratteste og skumleste bakke. Nina og Stine holder kurs i skiballett, både for barn, voksne, nybegynnere og erfarne.

TIRSDAG 19. JANUAR Dokkhuset scene

Klokka 19.00: NTNU Kveld er en ny plattform hvor publikum møter NTNU's ulike fagmiljøer med en blanding av kunnskap og kulturelle opplevelser. Denne kvelden er temaet nano. Hva er nanoteknologi, og hva brukes nano til? Dette er noe for alle, til og med dragvullinger.

Verftsgata 4

Klokka 19.00: Lyst å gjøre en forskjell dette året? Denne kvelden er det informasjonsmøte for de som ønsker å bli frivillige i Redd Barna Trondheim. Og selvfølgelig har de kjeks og kaffe.

Arkivfoto: w Fedrik Pande

ONSDAG 20. JANUAR Antikvariatet

Klokka 20.00: Det loves høy trivselfaktor med arrangementet Viseklubben Maja. Allsang, åpen scene, og foreløpig en ukjent kveldens artist. Kanskje det blir deg?

Trøndelag Teater

Klokka 19.00: Ta et lite avbrekk denne onsdagskvelden for å være høykulturell. *Armød og edelt sinn* av August von Kotzebue er satt opp i anledning Gamle Scenes 200 års jubileum, og det blir en tidsreise tilbake til en 1816-stil uten mikrofoner og moderne lyskastere.

TORSdag 21. JANUAR Antikvariatet

Klokka 20.00: Det blir mest sannsynlig en super torsdag med supertorsdag og improvisert humorteatr i bokbaren. Slapp av, du blir ikke dratt opp på scenen selv, men blir servert kaffe eller øl og mye tull og tøys.

Familien

Klokka 22.00: Trenger du en liten oppkvikker en torsdagskveld? Det blir en rocka kveld i midtbyen med Haldenbandet Warp Rider. De er kjent for å ta det helt ut med sine tunge og groovy låter, så her er det bare å glede seg!

Ila Brainnstasjon

Klokka 20.00: Det blir en akustisk kveld på Brannstasjonen med Johan Jørgensen og debutalbumet *Hvis blick kunne drepe*. Blikket hans dreper heldigvis ikke, og musikken skaper kun god stemning.

FREDAG 22. JANUAR BrukBar/Blæst

Klokka 21.00: Konsertene fortsetter i Bartebyen, og denne kvelden er det to hardcore punkband som står for tur: Ondt Blod og Barren Womb. Ta en rolig middag på Solsiden før du tar helt av på konsert. La helgen starte her!

Olavshallen

Klokka 19.30: Åge Steen Nilsen assosieres nok for mange med Wig Wam, men denne kvelden tar han med seg frontfi-

gur i rockebandet Dan Reed Network, Dan Reed. De inviterer til en minnerik kveld med musikk fra begges karrierer, og historier fra rock'n roll livet.

LØRDAG 23. JANUAR Olavshallen

Klokka 19.00: Hans Morten Hansen satte verdensrekord i stand-up i 2010. Det skal han dessverre ikke nå, men kommer allikevel med showet 50 shades of Hansen. Forestillingen skal visst holde mer enn den lover, så om den trekker likheter til humormorpoen gjenstår å se. Humorporno blir det nok uansett.

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Broen har fått gode kritikker, og er ute med ny musikk. Bandet legger bro over flere musikkstiler, men beskriver seg selv som en miks av britpop, hip-hop, syrepunk, Paul Simon, spoken word, og vest-afrikansk rytmikk. Klubben har kapret denne spennende musikken for kvelden.

SØNDAG 24. JANUAR Rockheim

Hele dagen: Stor åpningsfest på Rockheim! *Trondheim Undergrunn* er en utstilling som viser historien og utviklingen i pop og rock fra Trondheims undergrunn. Utstillingen vil rette oppmerksomheten mot alt som har skjedd det siste tiåret, og være en hyllest til de som er og har vært aktive i Trondheims musikkmiljø. Utstillingen har sammenheng med Trondheim Calling, som vi også kan begynne å glede oss til.

MANDAG 25. JANUAR Raddison Blu Royal Garden Hotel

Klokka 20.00: Israel Nash Gripka er blant stjernene i americana/rockverden og starter uka med konsert. Israel Nash har allerede en stor fanbase i Skandinavia, kanskje du blir en del av den?

TIRSDAG 26. JANUAR

Vi fortsetter med papiravisen, og ny avis kommer allerede i dag. Hurra!

Bilde: foto.samfundet.no

BYSCENEN, ved Kim Aasli

Hva er dere mest stolte av å ha booket på vårens konsertplakat?

– Programmet for vinteren/våren på Byscenen er veldig variert, og flere av konsertene er allerede utsolgt. Vi er veldig stolte over å kunne presentere The Tallest Man on Earth på en så intim scene, det begynner å bli en stund siden han gjorde 600 kapasitetsscener i Skandinavia.

Hva fokuserer dere på når dere setter sammen konsertprogrammet?

– Vi jobber aktivt med å sette sammen et program som har spyspisser i

Spitposten

SPIT (FRÅ ØSTTRØNSK «SPURV-MÆNISH», BIRD MAN). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

SLIK KAN DET GJØRES: UiO vil lure til seg billig arbeidskraft ved å friste med Trondheims dekadente frivillighetskultur

Ser til Studentersamfundet

UiO nedprioriterer ansettelse. Løsningen blir å erstatte dem med frivillige. -- Jævlig billig, sier representant

TEKST: DE SYV DVERGENE. FOTO: POLAKKEN
--

UiO sliter med penger, og vil stoppe ansettelse av vaskedamer, forelesere, økonomiske ansvarlige, rektorer, kantineansatte og vaktmestere og outsource disse til frivillig personell. For å oppfylle innsparingskravet ser Osloborgerene til bastionen av frivillighet: Studentersamfundet i Trondhjem.

-- Gjennom frivillig engasjement har vi regnet oss fram til at vi kan kutte i rundt 10 000 stillinger, sier en uspesifisert Berit fra universitetet.

I løpet av deres to uker lange opphold i Trondheim, sponset av First Price og Kunnskapsdepartementet, deltok de på et par seminarer, og en rekke fester preget av kokain,

absinth og øst-europeiske prostituerte.

-- Vi ville ikke at de faktisk skulle få noe ut av det, uttalte Samfundetlederen til redaksjonen under avskjedsfesten dratt rett utifra Sodoma og Gomorra.

Han trekker fram at kokainseilaset som det nå kalles sørpå vil kunne økonomisk dekke opp for at ungdomsfestivalen Urørt flytter til Arbeiderpartiets feststue.

NY VIND I SEILENE

Uheldigvis slo planen feil. Delegasjonen fra Oslo var særlig imponert i møtet med den daglige driften av Studentersamfundet.

-- Her ser vi at vi kan spare

penger. Sånn veldig mye penger. Alt vi trenger å gjøre er å lokke med at de får «relevant erfaring», «nye venner», og «en opplevelse for livet», så strømmer de letturte på.

De mener at hvis man kan lure noen til å være bartendere og servitører bare med å friste med et par orgier så kan man sikkert ansette frivillige vaktmestere og vaskedamer.

-- Det er så flott og se engasjementet og samholdet i studentfrivilligheten i Trondheim, og at den ikke baserer seg på frykt og undertrykkelse som i Oslo.

MELKER OLJEKUA

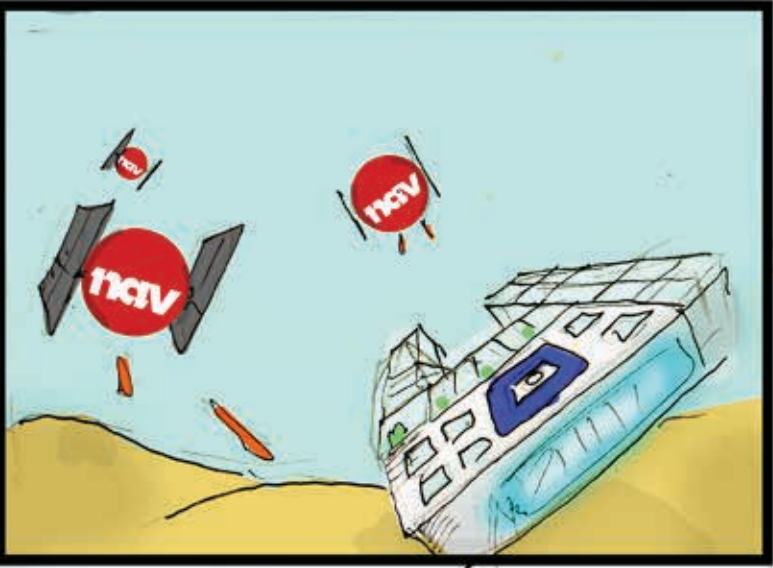
Den Demokratiske Valgte™-Formand Gunnar Bovim ved

Stor-NTNU ser annerledes på budsjettproblemene enn UiO. I stedet for å kutte kostnader, er han mer opptatt av å øke inntekter.

-- Jeg mener ærlig talt at med de fallende oljeprisene og motviljen mot innovasjon i Norge så må vi melke oljepengene så lenge som mulig. Vi må sikre oss mest mulig av kaka før det hele blir spist opp, sier Formanden.

Etter at oljefondet er tomt, havene er tømt, og den skandinaviske skogen er hugget ned vil Bovim vurdere å ty til frivillig arbeidskraft.

-- Etter vi fikk tak i såpass mange Høgskoler gjennom fusjonen står vi nok veldig godt økonomisk til. Nå er det bare å

HØG PÅ SUKSESS: I køylvasset tå Mammon ynskjer Krinken å reboote Stjernekrigarararane(Disney™).

bruke mest mulig for å få mer

Stolt forteller Bovim at Stor-NTNU er størst i landet, og derfor får mest penger av Statoil.

-- Vi har jo allerede et sponsoropplegg med oljefondet, nei vent jeg mener Statoil, men jo flere studieplasser jo mer penger. Nøyaktig hva vi tilbyr av retninger er det ikke så farlig med, så lenge det har fint klingende navn som tiltrekker seg studenter, sier Bovim.

at vi tilbyr innkjøpspris på Pokal og Grandiosa.

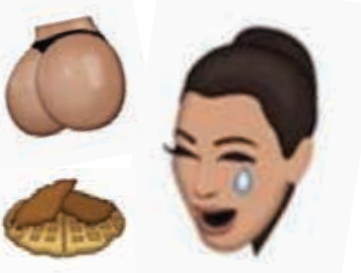
De mener også at siden Chateau-Neuf går rett til helvete vil det ikke by på problemer å finne enkel og veldig, veldig, veldig, veldig billig arbeidskraft.

-- Studieturen går nå videre til Bangladesh, hvor vi skal studere og utveksle ideer med klesbransjen. Og når vi kombinerer kunnskapen fra Dhaka og Trondheim håper vi å finne vinneroppskriften. **SP**

S A M A R B E I D M E D NÆRINGSLIVET

UiO har inngått et samarbeid med Norgesgruppen, og forteller at de frivillige vil få en rekke fordeler.

-- Det som frister mest er nok

NTNU vil gi vitnemål til over 10 000 papirløse høgskolestudenter

Lanserer ny app for å gjøre det enklere å ta Bachelorgrad™

I den nye NTNU-appen BoVibs™ vil man kvalifisere til en bachelorgrad gjennom en multiple choice oppgave om et tilfeldig fagfelt. Gjennom dette håper NTNU å tidoble gjennomstrømmingen av studenter, og få enda mer penger fra den økte mengden studiepoeng.

-- Det er såre enkelt, sier Bovim™.

-- Alt appen behøver er tilgang til studentens facebook-profil, posisjon, og profilbilde. Eller, for å gjøre det enklere kan studenten bare gi oss tilgang til google+-kontoen deres.

I tillegg er planen å introdusere en BoVibs+ versjon, hvor ved betalingsløsninger så vil studentene bli

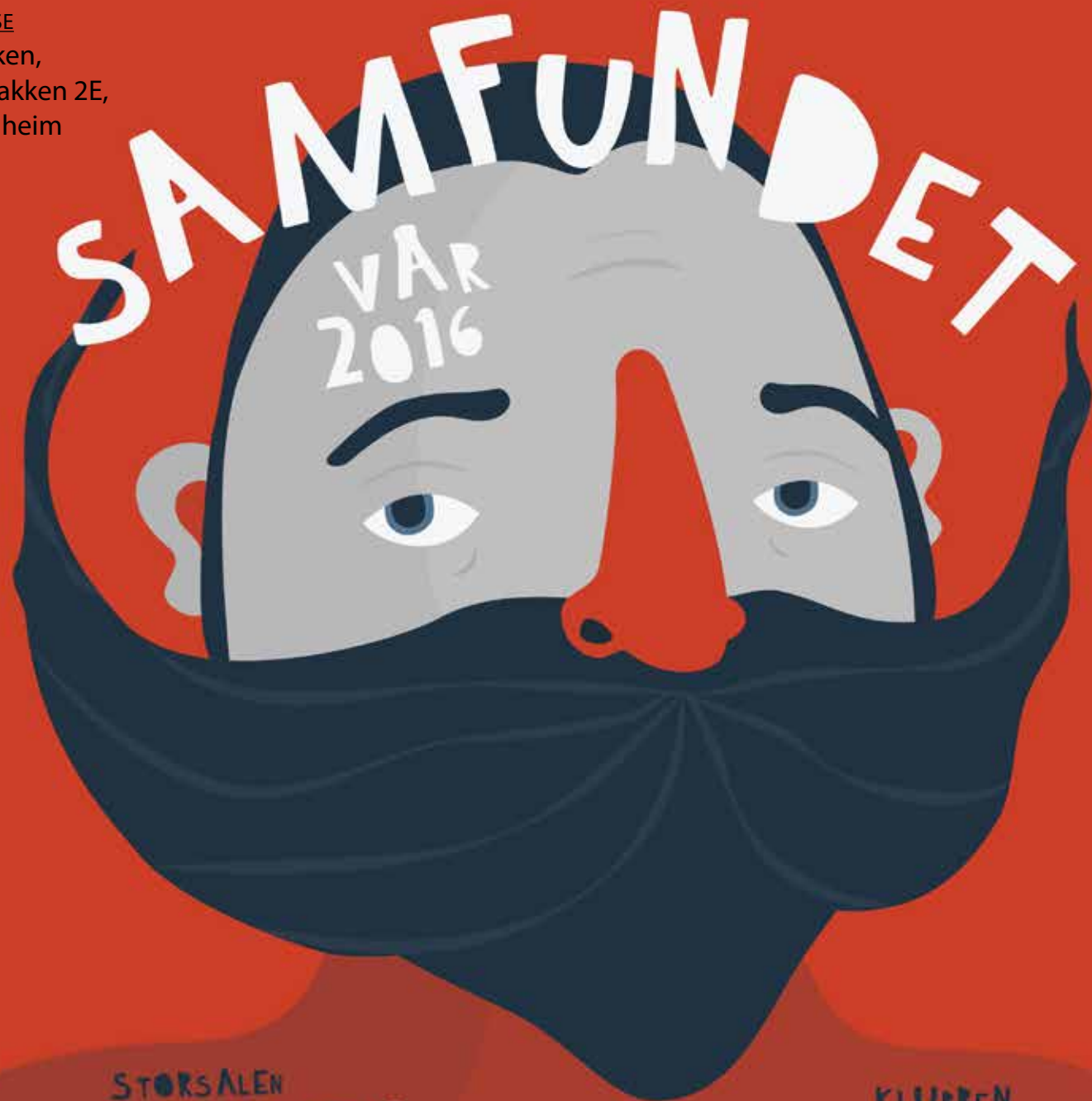
presentert med enklere «eksamener» og kortere studieløp. For de virkelig rike studentene vil det finnes en BoVibs+ Exclusive, som fjerner eksamen og gir deg bachelorgraden på ett, veldig, veldig dyrt tastetrykk.

-- Vi kan effektivisere prosessen, og få en enda høyere gjennomstrømming av studenter. I tillegg får vi fra staten refundert de massivt eskalerte papirkostnadene, forklarer Bovim.

Slik sørger Formanden for at NTNU ikke bare blir Norges største universitet, men også Norges rikeste, alle hyll vår altruistiske Formand! **SP**

RETURADRESSE

Under Dusken,
Singsakerbakken 2E,
7030 Trondheim

STORSALEN

06.02: KARPE DIEM
12.02: DANIEL KVAMMEN
13.02: AURORA
19.02: MADCON
27.02: GHOST SUPP.: TRIBULATION
04.03: NICO & VINZ
10.03: SUSANNE SUNDFØR
12.03: MARIA MENA
08.04: TURBONEGER
15.04: OSLO ESS & COMET KID
16.04: MOTORPSYCHO

KLUBBEN

23.01: BRØEN
30.01: HANNE KOLSTØ
20.02: ATLANTER
26.02: SILJA SOL
05.03: BRØR FORSGREN
01.04: UNGE FERRARI
02.04: TELLEF RAABE
09.04: DEATH BY UNGA BUNGA
22.04: HVITMALT GJERDE

FØR MER INFORMASJØN SE SAMFUNDET.NO
STUDENTER@SAMFUNDET